

Talouden ja toiminnan seurantareportti 1-9/2024

Aluehallitus 31.10.2024

Sisällysluettelo

1 Strategian ja tavoitteiden toteutuminen.....	2
2 Talouden toteutuminen.....	6
2.1 Tuloslaskelma	6
2.2 Rahoituslaskelma.....	8
2.3 Investoinnit	9
3 Käyttötalous.....	10
3.1 Demokratiapalvelut	10
3.2 Konserni- ja strategiapalvelut	12
3.2.1 Johto	13
3.2.2 Hallintopalvelut	13
3.2.3 Talouspalvelut.....	14
3.2.4 HR-palvelut.....	14
3.2.5 Kehittämispalvelut	15
3.2.6 Viestintäpalvelut.....	16
3.2.7 Digipalvelut.....	16
3.3 Pelastustoimi.....	18
3.3.1 Pelastustoimen johto.....	19
3.3.2 Pelastustoiminta	20
3.3.3 Riskienhallinta	20
3.3.4 Ensihoitopalvelut.....	21
3.4 Sosiaali- ja terveystoimi.....	22
3.4.1 Sosiaali- ja terveystoimen johto.....	25
3.4.2 Perhe- ja sosiaalipalvelut.....	25
3.4.3 Terveyspalvelut.....	29
3.4.4 Ikääntyneiden palvelut	32
4 Henkilöstö	36

1 Strategian ja tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvointialueen strategiassa huomioidaan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat strategiset linjaukset, säädetyt palvelutavoitteet, omistaja- ja henkilöstöpolitiikka sekä asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet. Hyvinvointialueen strategia perustuu arvioon hyvinvointialueen tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen. Strategia tarkistetaan vähintään kerran aluevaltuuston toimikaudessa.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialuevaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2024 on hyväksytty osana talousarviota 2024 ja taloussuunnitelmaa 2024 – 2026 aluevaltuuston kokouksessa 12.12.2023.

Sitova tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1-9/2024
Palvelut			
Asiakaskokemuksen mittaaminen on jatkuvaa.	Asiakaskokemusta mitataan toimipisteissä.	80 % asiakkaista on tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä.	Asiakaspalautejärjestelmän käyttöönotto tapahtuu vuoden 2024 loppuun mennessä. Tietoa ei vielä saatavilla.
Konkretisoidaan yhdyspintatyö kuntien ja kolmannen sektorin kanssa.	Seurataan / mitataan perustettujen yhteistyöryhmien toimintaa.	Yhteistyöryhmien määrittämät tavoitteet toteutuvat.	Työryhmät käynnistyneet, tavoitteita laadittu ja tavoitteiden mukainen toiminta käynnistynyt.
Pelastustoiminnan saavutettavuusajat palvelutasopäätöksen mukaiset.	Toteutuneet saavutettavuusajat.	Pelastustoiminta on saavuttanut kohteet 85 % vaatimusten mukaisesti.	Pelastustoiminta on saavuttanut kohteet 90 %
Riskiasumisen tunnistamista kehitetään edelleen yhdessä sosiaalitoimen kanssa.	Ilmoitusten määrä.	Vertailussa vuoden 2023 taso.	Ilmoituksia on otettu vastaan 64kpl (Q2-2024= 44 kpl)
Sosiaali- ja terveystalvissa tunnistetaan palvelujen moniammatillista yhteistyötä tarvitsevat asiakkaat	Moniasiakkuuksien asiantuntijaryhmä (Masa) perustetaan sekä seurataan asiakasmäärien käsittelyä niissä.	Asiakkaat osataan tunnistaa ja tuoda Masa-ryhmän käsittelyyn ja yhteistyö syvenee.	Moniasiakkuuksien asiantuntijaryhmä perustettu. Tapaamisia ollut 3 kpl.
Hoidon ja palveluiden saatavuus, saavutettavuus ja jatkuvuus turvataan	Kiireettömään hoitoon pääsy COCI indeksi Palvelutarpeen arvioinnin määrääjät	Hoitotakuun kiristyneet saatavuusajat saavutetaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon liikkuvien ja digitaalisten palveluiden lisääminen	Kiireettömään hoitoon vastaanottopalveluissa on 14 vrk:n sisällä päässyt 86 % asiakkaista Hoidon jatkuvuus (COCI) ollut hoitajilla 0,16 ja lääkäreillä 0,36.

Sitova tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1-9/2024
Palvelut			
Alueellisen asiakasohjauksen toimintamallin jalkauttaminen vastuualueilla.	Alueellinen toimintamalli käytössä	Asiakas saa saman ohjauksen ja neuvonnan riippumatta asuinpaikasta.	Kaikilla vastuualueilla on sosiaalihuollossa keskitetty asiakasohjaus. Terveyspalveluissa asiakasohjaus on terveysasemittain.
Asiakas voi käyttää sosiaali- ja terveyspalveluita palveluita digitaalisten välineiden avulla.	Sosiaali- ja terveyspalveluita, ohjausta ja neuvontaa saa aiempaa kattavammin digitaalisesti.	Uusia sähköisiä lomakkeita on otettu käyttöön. Asiakkaille on tarjolla digitaalisia sosiaali- ja terveyspalveluita.	Sähköisien lomakkeiden laajennus on käynnissä. Uusia lomakkeita priorisoitu ja rakennettu. Digipalveluiden käytön laajennus käynnistyy seuraavalla kvartaalilla, painotus ensin sähköisen ajanvarauksen laajenuksessa. Sähköisen ajanvarauksen järjestelmän käyttöönotto viivästynyt, mutta saataneen käyttöön vielä tämän vuoden aikana. Vanhoja järjestelmiä ei olla vielä ajettu alas, eli tämä viivästys ei aiheuta katkoa nyt sähköisesti varattaviin palveluihin. Ensimmäinen digihoitopolku on otettu käyttöön 1.9. neuvolassa. Uusia polkuja on työnalla kolme (3) kappaletta.
Kehitetään ja siirretään asumispalveluiden painopistettä kevyempään asumispalveluun tai avopalveluun	Asiakkuuksien määrä raskaissa palveluissa vähenee.	Lastensuojelun sijoituksista perhehoidon osuus on >50%. Kotona asumista tukevien palveluiden kehittäminen ikääntyneiden ja vammaisten palveluissa	Ikääntyneiden palveluiden ympärivuorokautisen palveluasumisen (6%) ja yhteisöllisen asumisen (2%) peittävyysprosentit määriteltä
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on osa vastuualueiden arkea	Monialainen yhteistyö: Hyte- työryhmien kautta jalkautukseen	Hyte-työ toteutuu 2023-2024 vuosien hyte-suunnitelman mukaisesti.	Käynnistynyt

Sitova tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1-9/2024
Henkilöstö			
Työhyvinvointikysely tehdään	Toteutetaan koko henkilöstölle työhyvinvointikysely	Kysely on toteutettu ja tulosten käsittelylle on laadittu malli ja ohjeistus	Kysely on toteutettu ja käsittelyohjeistus on annettu. Tulokset valmistuvat loka-kuussa 2024.
Hyvinvointialueella on työntekijöihinsä pito-voimaa ja henkilöstö voi hyvin.	Lähtövaihtuvuus	Alle 10 %	Vakituksen henkilöstön lähtövaihtuvuus on 6,7 %.
Talous			
Talousarvion vuosikate toteutuu suunnitellusti	Talousarvion vuosikate	Vuosikate toteutuu	Vuosikate-ennuste on 32,8 milj. euroa budjetoitua heikompi.

Strategian seurannan työkaluja on kehitetty kevästä 2023 alkaen. Seuranta on edelleen hajanaista eri lähteistä, mutta eri tietojärjestelmistä ollaan parhaillaan viemässä dataa tietoaalalle, josta se on hyödynnettävissä strategisten mittareiden seuranta varten. Koska useista strategian kärjistä ei ole ollut mahdollista tuottaa alueellista mittaritietoa, tavoitetasoa vuodelle 2024 ei ole sen vuoksi ollut mahdollista määrittää toistaiseksi.

Hyvinvointialueen strategiset kärjet, niiden mittarit sekä mittarin tilanne on kuvattu ao. taulukossa niiltä osin kuin ne eivät sisälly sitoviin tavoitteisiin.

Strategian teema/ kärki	Mittarit	Tilanne
Perus- ja erikoistason sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen integraatio	Hyte-kerroin	Tietoa ei käytettävissä vielä vuodelta 2024 29/100 vuonna 2023 45/100 vuonna 2022
	Kuvattujen keskeisten palvelukettujen lkm	Tietoa ei saatavilla
	Yhteinen asiakas- ja potilastietojärjestelmä käyttöön otettu kyllä/ei	Käyttöönotto vuoden 2024 loppuun mennessä.
Hallittu kustannuskehitys ja vaikuttava toiminta	Laatujärjestelmä käytössä kyllä/ei	Kyllä, itsearviointeja toteutetaan.
	Keskeiset vaikuttavuuden mittarit on tunnistettu ja yhdenmukaistettu kansallisten mittareiden mukaisiksi, kyllä/ei?	Kyllä

	Kiinteistöjen ylläpitokustannukset	Tilahallinnan kustannuksia seurataan kuukausitasolla ja kustannukset ovat pysyneet budjetoidussa. Integraatiot tilahallinnan ohjelmiston ja taloushallinnon ohjelmistojen välillä ovat työn alla. Asukasvuokrasopimusten yhtenäistäminen on käynnissä ja jatkuu hallitusti vuoden 2025 puolelle. Kuntien kanssa on käyty neuvotteluja asetusten mukaisten vuokrasopimusten jatkosta. Päätökset sopimusten jatkosta tehdään loppuvuodesta 2024.
Osaava, hyvinvoiva ja riittävä henkilöstö	Kehityskeskustelujen kattavuus	Tietoa ei ole vielä saatavilla. Tietojärjestelmän käyttöönotto-projekti on viivästynyt oletetusta aikataulusta.
	Koulutuspäivien lkm	Toteumatietoa ei ole vielä saatavilla. Tietojärjestelmän käyttöönottoprojekti on viivästynyt oletetusta aikataulusta.
	Esihenkilöiden perehdytyksen toteutuminen	Esihenkilövalmennuskokonaisuus on pidetty.
	Valmentavan johtamisen koulutuksen läpikäyneiden lkm	Koulutus järjestettiin vuoden 2024 alussa, ja se oli velvoittava kaikille esihenkilöille.
	Henkilöstökokemuksen pulssimittari	Pilottikokeilu on menossa 16 yksikössä.
	Vaaratilanneilmoitusten lkm	Vaaratilanneilmoituksia tehtiin 922 kpl
	Ammattitautien ja työtapaturmien lkm	Ammattitauti-ilmoituksia tehtiin 3 kpl. Työtapaturmien lukumäärä oli 214.
	Sairauspoissaolot	Vakituinen henkilöstö: 18 päivää Koko henkilöstö: 19 päivää
	Työkyvyttömyyseläkkeiden ja osatyökykyisten lkm	Työkykyarvioita 261 kpl Työkyvyttömyyseläkkeitä 8 kpl Osatyökyvyttömyyseläkkeitä 13 kpl Kuntoutustukia 4 kpl Osakuntoutustukia 11 kpl
	Henkilöstöaloitteiden lkm	35 kpl

2 Talouden toteutuminen

2.1 Tuloslaskelma

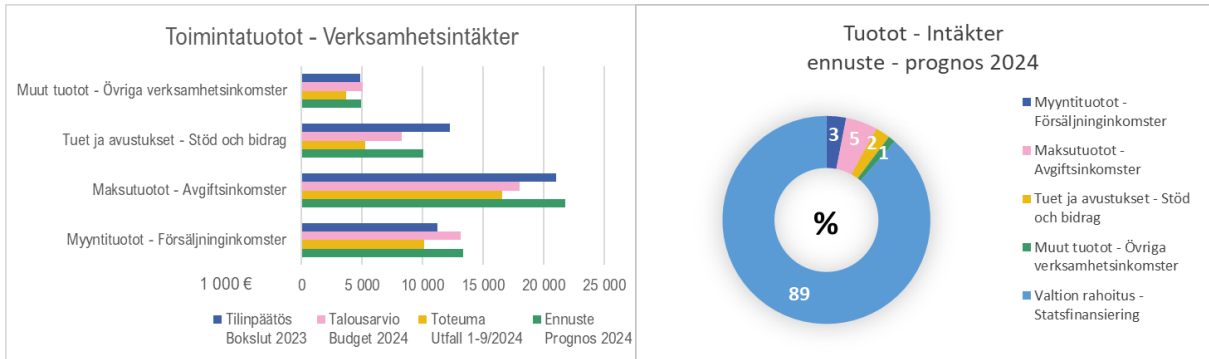
Tammi – syyskuussa 2024 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella kertyi toimintatuottoja 35,6 miljoonaa euroa, joka on 80 prosenttia talousarviosta. Toimintatuottoennusteen mukaan ylitystä talousarvioon nähden syntyy noin 5,6 miljoonan euron edestä.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue Östra Nylands välfärdsområde 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	49 339	44 414	35 554	80 %	50 048	113 %
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	11 241	13 114	10 106	77 %	13 363	102 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	21 000	18 010	16 519	92 %	21 733	121 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	12 234	8 269	5 225	63 %	10 039	121 %
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	4 864	5 021	3 704	74 %	4 912	98 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-458 782	-447 778	-346 973	77 %	-486 940	109 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-135 361	-149 729	-103 167	69 %	-142 057	95 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-277 337	-243 893	-204 657	84 %	-291 533	120 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-13 925	-13 679	-10 887	80 %	-14 608	107 %
Avustukset - Bidrag	-10 130	-14 636	-10 017	68 %	-13 543	93 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-22 029	-25 841	-18 245	71 %	-25 200	98 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-409 443	-403 365	-311 419	77 %	-436 892	108 %
Valtion rahoitus - Statsfinansiering	375 324	389 348	292 012	75 %	389 349	100 %
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansieringsintäkter och -kostnader	568	0	-153	-	-312	-
Rahoitustuotot - Finansieringsintäkter	600	0	335	-	372	-
Rahoituskulut - Finansieringskostnader	-32	0	-489	-	-683	-
Vuosikate - Årsbidrag	-33 552	-14 017	-19 560	140 %	-47 854	341 %
Suunnitelman mukaiset poistot - Planenliga avskrivningar	-1 017	-1 806	-572	32 %	-770	43 %
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-34 569	-15 823	-20 132	127 %	-48 625	307 %
Tilikauden yli-/ alijäämä - Räkenskapsperiodens över-/ underskott	-34 569	-15 823	-20 132	127 %	-48 625	307 %

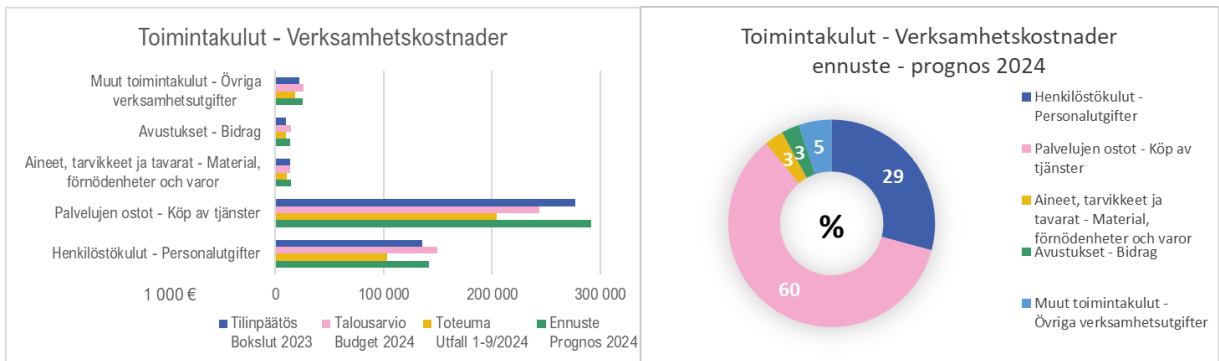
Toimintakuluja kertyi tammi – syyskuussa 2024 347 miljoonaa euroa. Toimintakulujen toteuma talousarvioon nähden oli 77 prosenttia. Henkilöstökulujen toteuma talousarvioon verrattuna on 69 prosenttia, mikä kuvastaa oman henkilöstön saatavuuden edelleen jäävän suunnitellusta. Rekrytointivaikeuksien vuoksi on turvauduttu ostopalveluiden ja vuokratyövoiman lisääntyneeseen käyttöön. Asiakaspalveluostojen toteuma oli alkuvuodesta 80 % ja henkilöstövuokrauksen 264 % budjetoidusta. Henkilöstökulujen ennustetaan jäävän 7,7 miljoonaa euroa alle talousarvion. Palveluostojen ennustetaan ylittävän talousarvion 47,6 miljoonalla eurolla. Asiakaspalveluostoihin ennustetaan käytettävän 28,7 miljoonaa ja työvoiman vuokraukseen 18 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän. Asiakaspalveluostoissa HUS-yhtymän kehyslaskutuksen ylitysarvio on noin 11,5 miljoonaa euroa, jonka lisäksi vuoden 2024 alijäämää ennakoidaan kertyvän Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen osalta noin 4,3 miljoonan euron edestä. Kokonaisuudessaan toimintakulujen ennustetaan ylittävän talousarvion 39,2 miljoonalla eurolla.

Vuosikatteen ennustetaan asettuvan -47,9 miljoonaan euroon. Poistojen jälkeen tilikauden tuloksen ennustetaan olevan -48,6 miljoonaa euroa eli tilikauden alijäämän ennustetaan toteutuvan 32,8 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota suurempana.

Valtion rahoituksen osuus kaikista tuotoista on 2024 ennusteen mukaan noin 89 %, myyntituottojen 3 %, maksutuottojen 5 %, tukien ja avustuksien 2 % ja muiden tuottojen 1 %.

Toimintakuluennusteen noin 487 miljoonasta eurosta 60 % muodostuu palveluostoista, 29 % henkilöstökuluista, 3 % aineista, tarvikkeista ja tavaroista, 3 % avustuksista ja 5 % muista toimintakuluista. Palveluostoihin sisältyvän erikoissairaanhoidon osuus toimintakuluennusteesta on noin 30 %.

2.2 Rahoituslaskelma

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue Östra Nylands välfärdsområde 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Muutettu TA Ändrad budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Ennuste Prognos 2024
Toiminnan rahavirta - Verksamhetens penningflöde	-26 455	-14 017	-14 017	-19 560	-43 589
Vuosikate - Årsbidrag (-/+)	-33 552	-14 017	-14 017	-19 560	-47 854
Tulorahoituksen korjauserät - Rättelseposter till internt tillförda medel (-/+)	7 097	0	0	0	4 265
Investointien rahavirta - Investeringarnas penningflöde	-1 279	-15 915	-15 915	-5 326	-7 788
Investointimenot - Investeringens utgifter (-)	-1 937	-15 915	-15 915	-5 326	-8 169
Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar för investeringsutgifter (+)	658	0	0	0	381
Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-27 734	-29 932	-29 932	-24 886	-51 377
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde					
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånestocken	8 006	0	47 850	17 283	53 157
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån (+)	0	0	14 160	0	9 312
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändring av kortfristiga lån (-/+)	8 006	0	33 690	17 283	43 845
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	-15 082	13 000	-43	7 605	-959
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset - Förändringar av förvaltande medel och förvaltat kapital (-/+)	0	0	0	150	150
Saamisten muutokset - Förändring av fordringar (-/+)	-25 303	6 000	-1 043	11 290	-7 730
Korottomien velkojen muutos - Förändring av räntefria skulder (-/+)	10 221	7 000	1 000	-3 836	6 621
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde	-7 076	13 000	47 807	24 888	52 198
Rahavarojen muutos, vaikutus maksuvalmiuteen - Förändring av likvida medel	-34 809	-16 932	17 875	2	822
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel	-34 809	17 875	17 875	2	822
Rahavarat - Likvida medel 31.12.	28	17 905	17 905	30	850
Rahavarat - Likvida medel 1.1.	34 837	30	30	28	28

Aluevaltuusto hyväksyi rahoituslaskelmamuutokset vuoden 2024 talousarvioon 12.3.2024 kokouksessaan. Vuosikatteen ennustetaan toteutuvan 33,8 miljoonaa euroa heikompana kuin talousarvio. Lisäksi talousarvioon nähden investointien rahavirran toteuman ennustetaan jäävän noin 8,1 miljoonaa euroa alhaisemmaksi, jota myötä myös pitkäaikaisten lainojen osalta ennustetta on alennettu talousarvioon nähden. Lisäksi muita maksuvalmiuden muutoksia on tarkennettu ennusteeseen yhdeksän kuukauden toteumien perusteella. Lyhytaikaisten lainojen muutoksessa tulee tehdä talousarviomuutos, sillä talousarvion ylittävää toimintakuluennustetta ei pystytä kompensoimaan muulla rahoituksella.

2.3 Investoinnit

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vuonna 2022 ICT-hankintoihin saamasta valtionavustuksesta käyttämättä jääneet rahat ovat käytettävissä vielä tänä vuonna. Saatua avustusta voidaan kohdistaa myös investointeihin, jolloin avustus kirjataan investointituloihin. Ennusteessa on arvioitu, että noin 380 000 euron edestä on ICT hankintoja, johon avustus tullaan käyttämään.

Loviisan pelastusaseman rakennustyöt on aloitettu. Budjetoidusta 8 850 000 euron määrärahasta on syyskuun loppuun mennessä käytetty 4 240 193 euroa. Vuonna 2024 rakennushankkeeseen on arvioitu kuluvan noin 6 miljoonaa euroa. Loviisan pelastusasema valmistunee syyskuussa 2025. Söderkullan pelastusaseman suunnitteluun on varattu 150 000 euroa, josta on käytetty 16 290 euroa.

Koneiden ja kaluston reilun 1,8 miljoonan euron investointimäärärahasta on syyskuun loppuun mennessä käytetty 1 061 316 euroa pelastuslaitoksen öljyntorjuntaveneeseen ja kourayksikköön, hankinnat liittyvät vuoden 2023 myönnettyyn lainanottovaltuuteen. Vuonna 2024 arvioidaan käytettävän noin 1 771 000 euroa koneiden ja kaluston hankintaan.

Investoinnit Investeringar 1 000 €	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-% 1-9/2024	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
ICT ja muut aineettoma hyödykkeet - IKT och övriga immateriella tillgångar					
Investointimenot - Investeringsutgifter	5 055	0	0 %	381	8 %
Rakennukset - Byggnader					
Investointimenot - Investeringsutgifter	9 000	4 256	47 %	6 016	67 %
Laitte- ja kalustohankinnat - Anskaffning av maskiner och inventarier					
Investointimenot - Investeringsutgifter	1 860	1 061	57 %	1 771	95 %
Investointimenot yhteensä - Investeringsutgifter totalt	15 915	5 318	33 %	8 169	51 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar för investeringsutgifter	0	0	-	-381	-
Investointimenot yhteensä - Investeringsutgifter totalt	15 915	5 318	33 %	7 788	49 %

3 Käyttötalous

3.1 Demokratiapalvelut

Demokratiapalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%
Demokratitjänster	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%
1 000 €	2023	2024	1-9/2024		2024	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	-	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-1 060	-1 323	-677	51 %	-1 116	84 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-598	-749	-366	49 %	-653	87 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-104	-153	-123	81 %	-199	130 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-1	-7	0	0 %	-3	46 %
Avustukset - Bidrag	-344	-331	-185	56 %	-244	74 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-14	-84	-3	4 %	-17	20 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1 060	-1 323	-677	51 %	-1 116	84 %

Demokratiapalveluiden tammi - syyskuun toteumatiedon sekä koko vuoden ennusteen perusteella talousarvion ylityspaineita ei ole. Demokratiapalveluiden suurin menoerä on kokouspalkkiot, joita syyskuun loppuun mennessä oli maksettu tammi - elokuun kokousten osalta.

Päätöksenteon kannalta merkittävin yksittäinen päätös oli 12.3.2024 § 33 aluevaltuustossa tehty hallintosäännön päivitys, jolloin toimivalta hankinnoissa, sopimuksissa ja sitoumuksissa keskitettiin toimialajohtajille ja hyvinvointialuejohtajalle. Toinen merkittävä päätös tehtiin aluehallituksessa 16.5.2024 § 123, jolloin päätettiin käynnistää yhteistoimintamenettely talouden tasapainottamiseksi. Aluehallitus päätti edelleen 26.9.2024 § 214 käynnistää toiset yhteistoimintaneuvottelut tuottavuusohjelman B- ja C-korien toimenpiteiden valmistelemiseksi.

Aluevaltuusto ja aluehallitus

Aluevaltuusto	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%
Områdesfullmäktige	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%
1 000 €	2023	2024	1-9/2024		2024	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	-	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-596	-642	-341	53 %	-577	90 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-596	-642	-341	53 %	-577	90 %

Aluehallitus	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%
Områdesstyrelsen	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%
1 000 €	2023	2024	1-9/2024		2024	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	-	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-181	-225	-114	51 %	-172	76 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-181	-225	-114	51 %	-172	76 %

Lautakunnat

Tarkastuslautakunta Revisionsnämnden 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	-	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-45	-114	-89	78 %	-114	100 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-45	-114	-89	78 %	-114	100 %

Kansalliskielilautakunta Nationalspråksnämnden 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	-	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-19	-29	-8	28 %	-19	65 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-19	-29	-8	28 %	-19	65 %

Varautuminen ja turvallisuus -lautakunta Nämnden för beredskap och säkerhet 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	-	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-31	-52	-20	39 %	-29	56 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-31	-52	-20	39 %	-29	56 %

Kehittäminen ja yhteistyö -lautakunta Nämnden för utveckling och samarbete 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	-	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-24	-47	-10	21 %	-22	46 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-24	-47	-10	21 %	-22	46 %

Palveluiden järjestäminen -lautakunta Nämnden för ordnande av tjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	-	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-37	-53	-20	38 %	-40	76 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-37	-53	-20	38 %	-40	76 %

3.2 Konserni- ja strategiapalvelut

Konserni- ja strategiapalvelut Koncern-och strategitjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	37 551	36 932	27 588	75 %	39 753	108 %
Myyntituotot - Försäljninginkomster	8 018	8 135	7 026	86 %	9 626	118 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	0	0	1	-	1	-
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	9 810	5 830	3 197	55 %	7 411	127 %
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	19 723	22 967	17 364	76 %	22 715	99 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-55 980	-61 613	-43 368	70 %	-63 314	103 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-11 271	-12 379	-10 216	83 %	-14 157	114 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-21 420	-22 122	-13 425	61 %	-22 226	100 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-3 002	-3 117	-2 670	86 %	-3 490	112 %
Avustukset - Bidrag	0	-100	0	0 %	-100	100 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-20 287	-23 895	-17 057	71 %	-23 340	98 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-18 429	-24 681	-15 781	64 %	-23 561	95 %

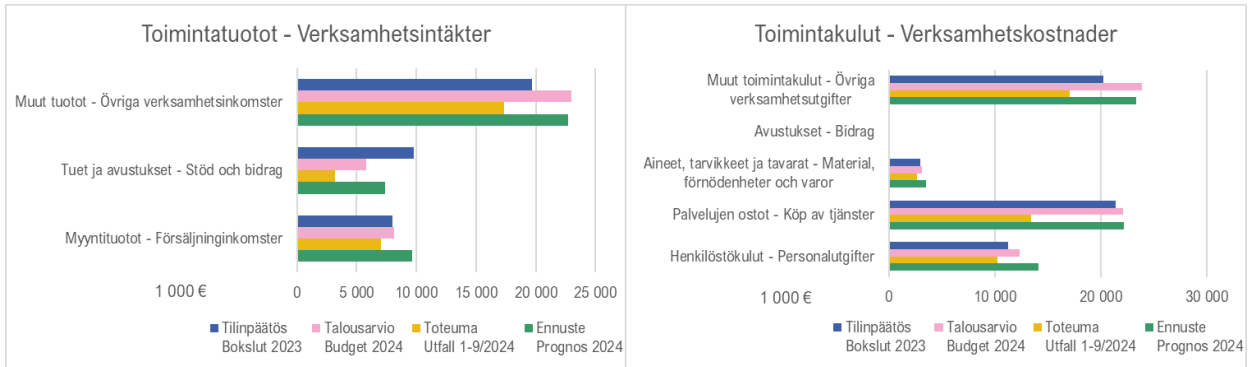
Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen konserni- ja strategiapalveluiden toimialaan kuuluu hyvinvointialueen johto, hallintopalvelut, talouspalvelut, HR-palvelut, kehittämispalvelut, viestintäpalvelut ja digipalvelut.

Konserni- ja strategiapalveluiden tammi - syyskuun toimintatuottojen toteuma jää hiukan talousarviota alhaisemmalle tasolle - erityisesti hankerahoituksen tuet ja avustukset ovat toteutuneet budjetoitua pienempinä. Ennusteen toimintatuotot ylittävät 2024 talousarvioon budjetoidun summan 2,8 miljoonaa euroa. Myyntituottojen ylitys johtuu sisäisistä tuloista. Valtionavustus VN/23341/2022, jonka käyttötarkoitus on osoitettu ICT-valmisteluun, voidaan käyttää vielä tänä vuonna. Muun muassa tämän avustusrahan käyttö on ennusteessa huomioitu kohdassa tuet ja avustukset.

Vuoden 2024 ennusteessa henkilöstökulut muodostavat 22 % kuluista. Ennusteen mukaan henkilöstökulut ylittävät talousarvioon budjetoidun summan 1,8 miljoonalla eurolla eli talousarvioylityksen ennustetaan olevan 14 %. Suurin euromääräinen ylitys tulee henkilöstöstä, joka ovat palkattu toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen vuosille 2023 – 2025 allokoidulla hankerahoituksella. Koska nämä kulut katetaan valtionavustuksella, ne eivät kuormita käyttötuloita.

Ylitystä ennustetaan myös aineisiin, tarvikkeisiin ja tavarihin. Palveluostojen ennustetaan ylittävän budjetin 0,1 miljoonalla sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden 0,4 miljoonalla eurolla. Muiden toimintakulujen osalta budjetin ennakoidaan alittuvan noin 0,5 miljoonaa euroa. Koko vuoden toimintakate-ennuste näyttää 1,1 budjetoitua parempaa tulemaa.

Palveluiden ostojen osuus konserni- ja strategiapalveluiden kuluista on 35 %. Palveluiden ostojen 22,2 miljoonasta ICT-palveluiden osuus on suurin 13,3 miljoonalla eurolla. Toiseksi suurimman menoerän muodostaa työterveyshuolto. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osuus on 6 % toimintakuluista suurimpana eränään ravintopalveluiden 2,5 miljoonan euron elintarvikeostot. Muiden toimintakulujen osuus on 37 % kokonaisuudesta. Muiden toimintakulujen 23,3 miljoonan kustannuksista 21,3 miljoonaa kuluu rakennusten ja huoneistojen vuokriin.

Vaikka toimialatason kuluennuste osoittaa, että ylitystä ei kokonaisuudessaan muodostu merkittävästi, vastuualueiden välillä on kuitenkin eroa tässä suhteessa. Tarkempi erittely vastuualueiden osalta löytyy alla.

3.2.1 Johto

Johto Ledning 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	-	-	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-308	-327	-210	64 %	-309	95 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-308	-327	-210	64 %	-309	95 %

Toimialajohdon osalta talousarvion ylityspainetta ei ennusteen mukaan ole havaittavissa. Kuluennusteesta 89 % muodostuu henkilöstökuluista.

3.2.2 Hallintopalvelut

Hallintopalvelut Förvaltningstjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	27 720	31 102	24 382	78 %	32 353	104 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-29 718	-32 574	-24 834	76 %	-34 142	105 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1 998	-1 472	-452	31 %	-1 789	122 %

Konserni- ja strategiapalveluiden hallintopalvelut koostuu kuudesta kokonaisuudesta: yleishallintopalveluista, käännöspalveluista, hankintapalveluista, kiinteistöpalveluista, ravintopalveluista ja laitoshuollosta.

Hallintopalveluiden toimintatuottojen ennuste on yhteensä 32,4 miljoonaa euroa eli ylitystä ennustetaan syntyvän 1,3 miljoonaa euroa budjetoituun nähden. Suurin osa tästä summasta koostuu sisäisistä tuotoista, jotka kattavat hallintopalveluiden kuluja. Sisäiset tuotot muodostuvat pääasiassa kiinteistöpalveluista, ravintopalveluista ja laitoshuollosta. Vastaavat summat näkyvät kulu puolella toimialoilla.

Hallintopalveluiden toimintakulujen ennustetaan ylittävän talousarvion 1,6 miljoonaa euroa. Suurin prosentuaalinen ylitys on käänköspalveluissa, jossa koko vuodelle budjetoidut määrärahat on jo käytetty. Ravinto- ja siivouspalveluiden omaan tuotantoon budjetoitujen määrärahojen ennustetaan ylittävän. Ravintopalveluiden tuotanto on laajentunut vuoden kuluessa aiemmin ostopalveluna tuotettuun toimintaan, mitä ei ole huomioitu talousarviossa. Ravintopalveluilla on myös vanhat kalusteet, jotka ovat vaatineet oletettua enemmän kunnossapitotoimenpiteitä.

Yleishallintopalveluiden osuus hallintopalveluiden kustannuksista on 4 %, käänköspalveluiden 1 %, hankintopalveluiden 1 %, kiinteistöpalveluiden 64 %, ravintopalveluiden 20 % ja laitoshuollon 9 %. Kiinteistöpalveluiden vuokratkustannukset ovat siis hallintopalveluiden suurin menoerä.

3.2.3 Talouspalvelut

Talouspalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%
Ekonomitjänster	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%
1 000 €	2023	2024	1-9/2024		2024	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	1	0	1	-	-	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-1 870	-1 583	-1 259	80 %	-1 661	105 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1 869	-1 583	-1 258	79 %	-1 661	105 %

Talouspalveluihin ennustetaan noin 78 tuhannen euron talousarvioylitystä korkeammista perintäpalvelukustannuksista ja ostetuista tilitoimistopalveluista johtuen.

Talouspalveluissa alkuvuosi on ollut varsin työntäyteinen hyvinvointialueen ensimmäisen varsinaisen tilinpäätöksen, tulevien vuosien budjettivalmistelun ja kuluvan vuoden ennustamisen tiimoilta. Vuoden takaiseen tilanteeseen nähden ostolaskujen käsittely- ja myyntilaskutusprosessit sekä muut taloushallinnon prosessit on saatu vakiinnutettua. Talousjärjestelmien kehittämisessä on saatu otettua tuotantokäyttöön konsernitilinpäätösjärjestelmä sekä ennustejärjestelmä, jota myötä voidaan parantaa asiakastoimialojen talousarvion toteutumisen seurantaan. Taloustoteumien seurantaan käytettävä portaali on lisäksi saatu päivittymään päivittäin, mikä osaltaan parantaa talouden ennakoitavuutta.

Luotujen toimintatapojen kehittämiseksi ja tehokkuuden parantamiseksi on kuvattu taloushallinnon keskeiset prosessit, jota myötä prosesseissa havaittuihin ongelmakohtiin ja keskinäisen työnjaon parantamiseen on mahdollista pureutua määrämuotoisiin kuvauksiin tukeutuen. Palvelutuotteiden kustannuslaskenta on edennyt ja vertailulaskelmia on saatu laajemmin käyttöön tukemaan päätöksentekoa.

3.2.4 HR-palvelut

HR-palvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%
HR-tjänster	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%
1 000 €	2023	2024	1-9/2024		2024	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	661	635	39	6 %	674	100 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-4 059	-3 444	-3 420	99 %	-4 473	130 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-3 398	-2 809	-3 381	120 %	-3 799	135 %

Henkilöstöpalveluiden talousarvion ennustetaan ylittävän henkilöstökulujen ja palveluiden ostojen osalta. Ennusteessa palveluiden ostot ovat 73 % kokonaiskustannuksista, josta 54 % on

työterveyshuollon kustannuksia ja 19 % e-passi -henkilöstöetuja. Ennusteen mukaan talousarvion toimintakate ylittyy 35 prosentilla. Palveluiden ostojen osalta työterveyshuollon kustannukset ovat ennakoitua suuremmat. Työterveyshuollon arvion mukaan työkykyriskissä olevia henkilöitä on paljon, ja työkykyneuvotteluiden sekä työkykyarvioiden lukumäärä on suuri. Kustannusennustetta on hieman saatu korjattua vähentämällä laboratoriotutkimusten valikoimaa ja tarkistamalla työterveyshuollon käyttöön liittyviä toimintatapoja. Työterveyshuoltokustannusten tavoitetaso on 450 euroa per työntekijä. Vielä kesäkuun osavuositarkastuksessa työterveyshuoltokustannusennuste oli 664 euroa per työntekijä. Tämän hetken ennuste on 600 euroa per työntekijä.

Henkilöstömenojen tasapainottamiseksi hr-palveluista vapautuneet kaksi toimipohjaa on jätetty täyttämättä talouden tasapainottamisen tarpeiden vuoksi.

3.2.5 Kehittämispalvelut

Kehittämispalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%
Utvecklingstjänster	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%
1 000 €	2023	2024	1-9/2024		2024	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	3 402	4 195	2 684	64 %	3 499	83 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-4 699	-5 409	-3 316	61 %	-4 753	88 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1 297	-1 214	-632	52 %	-1 254	103 %

Josta hankkeet	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%
Varav projekt	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%
1 000 €	2023	2024	1-9/2024		2024	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	3 402	4 029	2 684	67 %	3 499	65 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-3 828	-3 769	-2 533	67 %	-3 499	70 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-426	260	151	58 %	0	0 %

Ennusteen mukaan hankkeiden ulkopuolinen toiminta kehittämispalveluissa alittaa talousarvion 2024 toimintakatteen. Budjetti alittuu erityisesti palveluiden ostojen, mutta myös henkilöstökuulujen osalta. Hankkeiden osalta ennuste ylittyy toimintakuluissa. Hankkeiden kulut maksetaan valtionavustuksilla, eivätkä ne siten rasita käyttötaloutta.

Kehittämispalveluiden hankkeet tälle vuodelle ovat RRP-hankkeet, alueellinen ruoka-apuhanke sekä Raaseporin ja Porvoon sairaaloiden yhteistyöhanke kaksikielisten palveluiden ja henkilöstön saatavuuden parantamiseksi. Toiminnan kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen myönnetyn valtionavustuksen myötä on käynnistetty useita projekteja, joista merkittävin on koko organisaation käsittävä tuottavuusohjelma. Valtionavustusta toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen myönnettiin 6,7 miljoonaa euroa vuosille 2023 – 2025. Tämänhetkisen ennusteen mukaan käynnistetyistä projekteista kertyy 3,9 miljoonan euron kulut. Täysimääräinen avustuksen hyödyntäminen edellyttää 2,7 miljoonan edestä lisätoimenpiteitä vuosien 2024–2025 aikana.

Hyvinvointialueen muutosohjelmien edistämistä jatkettiin ja A-korin toimenpiteiden lisäksi jatkettiin valmistelua ja osin myös toteutusta B- ja C-korien toimenpiteissä. Kehittämispäällikön (TKKIO) tehtävä on ollut täyttämättä elokuun puolivälistä alkaen. Asiakaspalautejärjestelmän käyttöönottoa on jatkettu.

3.2.6 Viestintäpalvelut

Viestintäpalvelut Kommunikation 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	-	-	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-681	-883	-487	55 %	-689	78 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-681	-883	-487	55 %	-689	78 %

Viestintäpalveluilla ei ole budjetin ylityspainetta, eikä ennusteen mukaan sitä ole odotettavissa. Suurin osa viestintään varatuista määrärahoista kohdistuu henkilöstökuluihin, kampanjoihin ja kehitysprojekteihin.

Viestintäpalveluissa on vielä eri toimintojen viestinnän yhtenäistämisen- ja vakiinnuttamistarpeita, mutta suurilta osin siirrytään loppuvuoden aikana jatkuvan kehittämisen vaiheeseen.

Viestinnän prosesseja kuvataan ja kehitetään aktiivisesti ja hyvinvointialueen muun toiminnan kehitystä ja muutosohjelmien toteutumista tuetaan ja seurataan tarkasti.

Asukaslehden toinen kokeilu valmistui ensimmäisen vuosipuoliskon aikana ja kokeiluista saadut kokemukset ovat hyviä. Vuoden toinen asukaslehti ilmestyy ennen vuodenvaihdetta. Markkinointituotteiden toimittaja on kilpailutettu ja intranettiin on perustettu markkinointituotteiden verkkokauppa. Verkkopalvelun selkokielistäminen saadaan valmiiksi vuoden loppuun mennessä.

Sisäistä viestintää kehitetään intranet-kokonaisuuden uudistamisella. Projekti on meneillään ja siihen osallistuu henkilöitä koko hyvinvointialueen työyhteisöstä. Sosiaalisen median pidemmän tähtäimen suunnitelma on valmistumassa. Videoviestinnän alusta otetaan käyttöön loppuvuoden aikana.

3.2.7 Digipalvelut

Digipalvelut Digitaal tjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	5 766	1 000	483	48 %	3 227	323 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-14 645	-17 393	-9 842	57 %	-17 286	99 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-8 879	-16 393	-9 359	57 %	-14 060	86 %

Josta hankkeet Varav projekt 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	5 746	1 000	483	1 %	3 227	50 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-5 747	-500	-480	9 %	-3 227	100 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1	500	3	1 %	0	0 %

Henkilöstökulujen osuus digipalveluiden kustannuksista on 9 %, palveluiden ostojen osuus 85 % ja muiden toimintakulujen osuus 5 %. Palveluiden ostojen suurimmat kulut tulevat ICT-palveluista ja ohjelmiston lisenssi- ja ylläpitokuluista. Muiden toimintakulujen suurimmat

menoerät ovat ICT-laitteiden vuokrat. Digipalveluissa toimintatuotot ovat 223 % suuremmat, kun budjetoidut tuotot. Tämä johtuu valtionavustuksen VN/23341/2022 käytöstä. Digipalveluiden toimintatuotot ovat 100 %:sesti tukia ja avustuksia.

Tammi – syyskuun toteuman mukaan digipalveluiden ennakoidaan alittavan talousarvion toimintakatteen 14 prosentilla. Prosentuaalisesti suurin alitus tulee ostopalveluista, joissa merkittävänä selittävänä tekijänä ovat asiantuntijapalveluiden ostot, joiden kustannukset on suurimaksi osaksi maksettu valtionavustuksilla, eivätkä siten ole rasittaneet käyttötaloutta. Myös erilaiset vuoden aikana tehdyt toimenpiteet, kuten ICT-sopimusten yhdistelyt ja irtisanomiset ovat vaikuttaneet osaltaan, vaikka useimmissa tapauksissa niistä tuleva hyöty realisoituu pidemmän ajan kuluessa. Säästöjä on saatu myös ostopalveluiden jälkeen toiseksi suurimmasta kuluuerästä, eli henkilöstökuluista, hyödyntämällä valtionavustuksia ja hankerahoitusta palkkakuuihin.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa yhteistyössä tehtävän asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnan toinen neuvottelukierros käytiin syyskuussa. Hankintamenettelynä on kilpailullinen neuvottelumenettely ja neuvotteluissa on mukana kolme järjestelmätoimittajaa. Lopullinen tarjouspyyntö julkaistaan loka-marraskuun vaihteessa ja hankintapäätös on aikataulutettu tehtäväksi joulukuussa 2024.

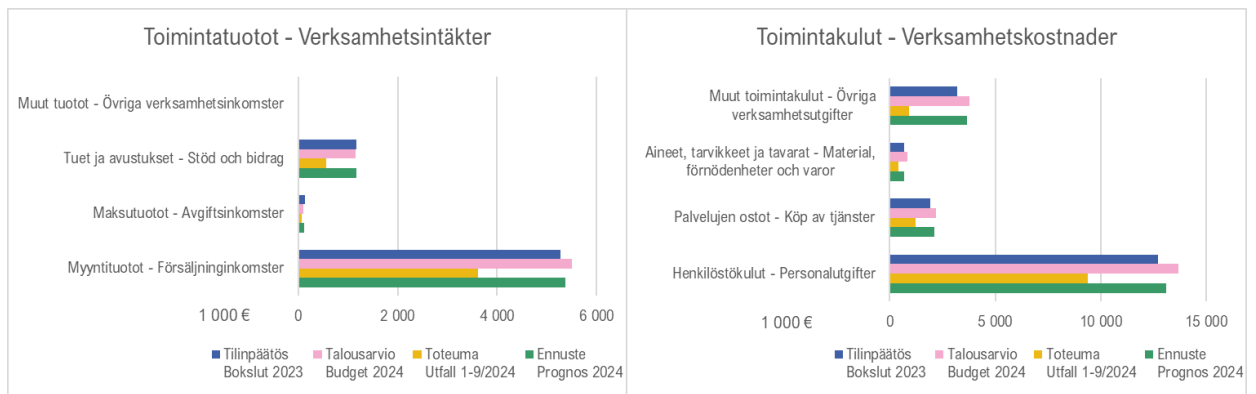
Syksyille 2024 toteutettavaksi suunniteltu asiakkaiden digitaalisen asiointialustan kilpailutus on päätetty jättää myöhemmäksi, koska vuoden 2025 talousarvio ei mahdollista siitä seuraavia kehittämisen- ja ylläpitokustannuksia.

3.3 Pelastustoimi

Pelastustoimi Räddningsväsendet 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	6 575	6 780	5 096	75 %	6 646	98 %
Myyntituotot - Försäljninginkomster	5 274	5 509	4 115	75 %	5 375	98 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	128	104	75	72 %	112	108 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 173	1 150	906	79 %	1 158	101 %
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	0	17	0	1 %	1	3 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-18 530	-20 517	-13 821	67 %	-19 537	95 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-12 702	-13 685	-9 290	68 %	-13 095	96 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-1 936	-2 203	-1 412	64 %	-2 100	95 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-687	-852	-482	57 %	-683	80 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-3 205	-3 776	-2 637	70 %	-3 659	97 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-11 955	-13 737	-8 725	64 %	-12 891	94 %

Pelastuslaitoksen toimintatuottojen (ml. sis. erät) toteuma tammi – syyskuussa 2024 oli 75 %talousarvioon verrattuna. Ennusteen mukaan loppuvuoden toteuma olisi 98 %.

Toimintakulujen toteumaprosentti on kolmannen neljänneksen jälkeen noin 67 %. Ennusteen mukaan toimintakulut jäisivät budjetoitua pienemmiksi myös koko vuodelta. Kolmannen vuosineljänneksen jälkeen henkilöstökulujen toteuma on 68 % eli huomattavasti alle budjetoitun. Henkilöstökulujen ero johtuu osin siitä, että kaikkia virkoja/toimia ei ole täytetty heti vuoden alusta ja toisaalta sijaisia ei ole käytetty budjetoitua määrää. Aineissa ja tarvikkeissa on pyritty säästämään, jos se suinkin on ollut mahdollista. Muut kuluerät ovat toteutuneet alle budjetoitun.

Palvelutoiminnan seurantamittarit

- Pelastusalueen valvontasuunnitelman mukaisten suoritteiden kokonaismäärä / vuosi, tavoite: 3 500 suoritetta
Q3 = 3 783 kpl
- Turvallisuuskoulutusta saaneiden henkilöiden lukumäärä, tavoite: 3 000 henkilöä
Q3 = 3 343 henkilöä
- Toimintavalmiusajan toteutuminen ensimmäisen yksikön osalta 1-riskiluokan alueilla
Q3 = 4,34 minuuttia
- Pelastustoimintaan osallistuvan sivutoimisen ja vapaaehtoisen henkilöstön kokonaismäärä
Q3 = 84 sivutoimista, ja 550 sopimuspalokuntien hälytysosastojen kautta
- Vaativan pelastustoimintaan (savusukellus) kykenevän henkilöstön määrä sivutoimissa ja sopimuspalokunnissa
Q3 = 76 henkilöä

Riskien arviointi

Alueellisen pelastustoiminnan suurimpina riskeinä voidaan mainita toimialan rahoitus, joka asettaa haasteita operatiiviselle toiminnalle. Sen lisäksi toimialan investoinnit ovat vaarassa jäädä jälkeen suunnitellusta. Erityisen huonolta näyttää vuosi 2025. Vuoden 2024 akuutit investoinnit on saatu hoidettua sisäministeriön poikkeusluvalla.

Toinen riski toimialalla on alan ammattilaisten valtakunnallinen pula. Koulutusorganisaatio ei kykene edelleenkaan kouluttamaan riittävästi uusia pelastajia pelastuslaitosten tarpeisiin. Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksella on vielä hyvä tilanne, ja toistaiseksi olemme saaneet rekrytoitua kaikkiin avoimeksi tuleviin palomiehen virkoihin pätevät ja osaavat tekijät.

3.3.1 Pelastustoimen johto

Pelastustoimen johto	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%
Räddningsväsendets ledning	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%
1 000 €	2023	2024	1-9/2024		2024	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	171	56	30	54 %	41	73 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-961	-1 465	-775	53 %	-1 189	81 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-790	-1 410	-745	53 %	-1 149	81 %

Pelastustoimen johdon vastualueella kolmas vuosineljännes on edennyt normaalisti. Toimintatuotot ovat toteutuneet 54 % talousarvioon nähden, ja toimintakulut vastaavasti 53 %. Vastuualue pysyy talousarvioraamissa, eikä loppuvuodestakaan ennusteta syntyvän ylityspainetta.

Pelastuslaitoksen hallinnossa toimiston osalta on loppuvuodelle tulossa haasteita. Toisiin tehtäviin siirtyneen sihteerin ja toisen opintovapaalle jääneen sihteerin paikkoja ei voitane täyttää

YT-neuvottelujen aikana, ja tehtävien jakaminen ei ole realistista. Tätä selvitetään kolmannen osavuosisiraportin valmistelun yhteydessä.

Varautumisen ja turvallisuuden yksikön tehtävät kattavat sosiaali- ja terveystoimen sekä hyvinvointialueen konsernijohdon varautumisen koordinoinnin pelastustoiminnan lisäksi. Sosiaali- ja terveystoimen valmiussuunnitelma on saatu valmiiksi ja hyväksytty Varautuminen ja turvallisuus -lautakunnassa. Pelastuslaitoksen oma valmiussuunnitelma on hyväksytty Varautuminen ja turvallisuus -lautakunnassa. Itä-Uudenmaan kuntien varautumisen tukeen liittyvä kuntakierros on toteutettu. Hyvinvointialueen pandemiasuunnitelma sekä konsernihallinnon valmiussuunnitelma on työn alla, ja tavoitteena on saada ne valmiiksi 2024 aikana.

3.3.2 Pelastustoiminta

Pelastustoiminta	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%
Räddningsverksamhet	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%
1 000 €	2023	2024	1-9/2024		2024	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	128	157	223	142 %	282	180 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-10 286	-11 420	-7 621	67 %	-10 928	96 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-10 158	-11 263	-7 398	66 %	-10 646	95 %

Pelastustoiminnan vastuualueen toimintatuotot ovat ylittäneet talousarvion, ja ovat kolmannen neljänneksen jälkeen 142 % budjetoituun nähden. Sisäisiä tuloeria ei ole kaikkia osattu huomioida budjetoinnissa. Vastaavasti toimintakulut alittavat budjetoidun ja ovat toteutuneet 67 %:sesti. Toimintakuluista henkilöstökulut ovat suurin erä, ja sen toteutuma on 64 %.

Pelastustoiminnan vastuualueella tehtävämäärät laskivat edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden (2023 1993 kpl, 2024 1589 kpl). Suurimmat muutokset tehtävämäärissä ovat maastopalojen, ensivaste- ja vahingontorjuntatehtävien määrien lasku edellisvuoteen verrattuna.

Palvelutuotannossa ei ole ollut poikkeamia, vaan tehtävät on pysytty hoitamaan palvelutasopäätöksen sekä toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaisesti. Vastuualuetta ovat lomakaudella rasittaneet pitkät poissaolot, jonka myötä työvuorosuunnittelu on ollut haasteellista. Riittävä suorituskyky jokaiseen työvuoroon on saatu varmistettua hyvällä ja tehokkaalla työvuorosuunnittelulla, mutta ylityötaakkaa ei olla vältytty. Valtakunnallinen pelastajapula näkyy edelleen sijaisten rekrytoinnissa.

3.3.3 Riskienhallinta

Riskien hallinta	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%
Riskhantering	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%
1 000 €	2023	2024	1-9/2024		2024	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	90	112	69	62 %	106	95 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-1 130	-1 258	-845	67 %	-1 192	95 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1 040	-1 146	-776	68 %	-1 086	95 %

Vastuualueen toimintakatteen toteuma talousarvioon verrattuna on kolmannella neljänneksellä 68 % eli alittaa budjetoidun. Koko vuoden toimintakatteen ennustetaan jäävän alle budjetoidun eli asettuvan noin 95 prosenttiin talousarvioon nähden.

Riskienhallinnan vastuualueella on suoritettu yhteensä 3 783 valvontasuunnitelman toteuttamiseen liittyvää toimenpidettä. Toimenpidemäärä on huomattavasti suurempi edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattessa, koska pientalojen paloturvallisuuden itsearviointi on saatu päätökseensä edellisvuotta aiemmin ja on siten luvussa jo mukana. Turvallisuuskoulutusta on annettu yhteensä 3 343 henkilölle, pääosin päätoimisen henkilöstön toimesta.

Syksyllä on aloitettu hyvinvointialueen henkilöstön paloturvallisuus- sekä ensiapukoulutukset. Tämä on noin 2,5 kertaa enemmän kuin edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna, ja selittyy pääosin yhden suuren koulutuskohderyhmän (koulujen 8. luokka) siirtämisestä jo aiemmin syyskuudelta alkuvuoteen sekä hyvinvointialueen sisäisillä koulutuksilla. Turvallisuuskoulutuksen määrä ylittää jo vuositavoitteen. Riskiasumiseen liittyviä ilmoituksia ilmeisestä palovaarasta tai muusta onnettomuusvaarasta on vastaanotettu 64 kappaletta. Määrä vastaa viime vuoden vastaavan ajankohdan tasoa.

3.3.4 Ensihoitopalvelut

Ensihoitopalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%
Akutvård	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%
1 000 €	2023	2024	1-9/2024		2024	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	6 185	6 455	4 774	74 %	6 217	96 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-6 153	-6 374	-4 580	72 %	-6 228	98 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	32	81	195	239 %	-11	-13 %

Vastuualueen toimintatuotot ovat toteutuneet kolmannella neljänneksellä talousarvion mukaisesti eli toteuma on 74 %. Toimintakulujen toteuma budjetoituun nähden on 72 %. Koko vuoden osalta toimintakulujen ennustetaan hiukan alittuvan budjetoidusta.

Ensihoidon vastuualueella tehtävämäärät jatkoivat edelleen laskuaan viime vuoden vastaavaan aikaan (tammi-syyskuu) verrattuna 10,81 prosentilla ($9401 > 8\,385 = 1\,016$ tehtävää). Kokonaistehtävämäärästä A-B kiireellisyysluokkien tehtävien osuus on viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna laskenut peräti 22,62 prosentilla ($3\,417 > 2\,644 = 773$ tehtävää). Muutoksen taustalla on marraskuussa 2023 hätäkeskuksessa käyttöön otettu ensihoidon riskinarviouudistus.

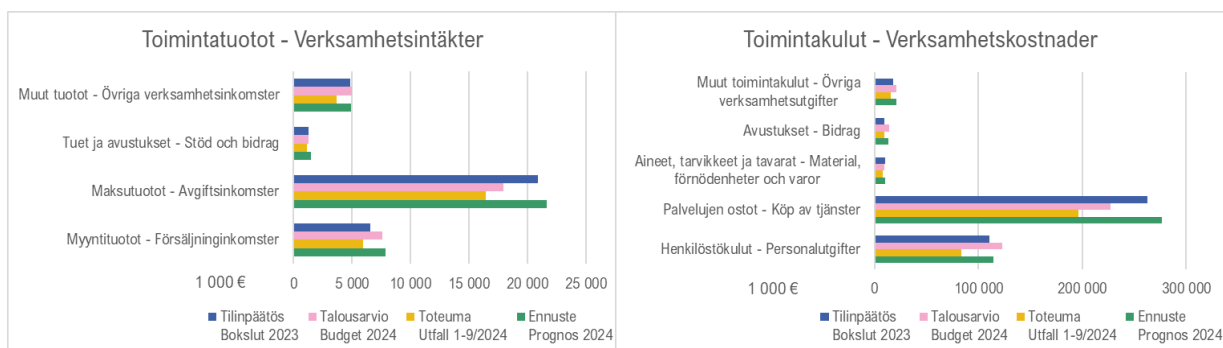
Kesälomakaudella tapahtuneet muutamat yllättävät poissaolot aiheuttivat joitakin kertoja hoitotason ensihoitoyksikön valmiuden pudottamisen perustasolle. Yksi selittävä syy tälle on ensihoitopalveluun vuodelle 2024 kohdenneet tuottavuustoimenpiteet, joiden myötä on jätetty täyttämättä neljä hoitotason ensihoitajan toistaiseksi voimassa olevaa työsuhdetta. Lisäksi hoitotason perehdytykseen ei ole hyväksytty uusia perustason ensihoitajia. Askolan pelastusasemalle sijoitetun ensihoitoyksikön valmiusaikaa vähennettiin, niin ikään tuottavuustoimen johdosta, 24 tunnista 12 tuntiin (klo 8–20) 22.4.2024 alkaen. Valmiusajan muutoksella ei ole ollut merkittäviä vaikutuksia ensihoitopalvelun kokonaisuuteen tai valmiuteen. Osaltaan tähän vaikuttaa edellä todettu tehtävämäärien vähentyminen.

3.4 Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimi Social- och hälsovård	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	33 478	31 738	27 164	86 %	35 876	113 %
Myyntituotot - Försäljninginkomster	6 520	7 549	5 917	78 %	7 880	104 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	20 872	17 906	16 443	92 %	21 621	121 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 251	1 289	1 122	87 %	1 471	114 %
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	4 836	4 993	3 682	74 %	4 905	98 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-411 477	-395 361	-313 401	79 %	-435 204	110 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-110 789	-122 915	-83 295	68 %	-114 151	93 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-262 448	-227 495	-196 649	86 %	-276 530	122 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-10 235	-9 704	-7 734	80 %	-10 431	107 %
Avustukset - Bidrag	-9 787	-14 205	-9 832	69 %	-13 199	93 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-18 218	-21 042	-15 891	76 %	-20 892	99 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-377 999	-363 623	-286 237	79 %	-399 327	110 %

Tammi – syyskuun 2024 tarkastelujaksolla toimintatuotot ovat toteutuneet myönteisesti talousarvioon nähden toteuman ollessa 86 % budjetoidusta. Koko vuodelle toimintatuottoihin ennustetaan 4,1 miljoonan euron ylitystä budjetoituun.

Henkilöstökuluennuste näyttää 8,8 miljoonan euron alitusta budjetoituun verrattuna ja palveluostojen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 49 miljoonalla eurolla. Rekrytointihaasteita on paikattu ja tullaan loppuvuodestakin paikkaamaan vuokratyövoimalla. Asiakaspalveluostoihin ennustetaan 28,7 miljoonan ja työvoiman vuokraukseen 17,6 miljoonan euron ylitystä talousarvioon verrattuna. HUS-yhtymän kehyslaskutus ei ole vuonna 2024 vastannut toteutunutta palvelukäyttöä, joten yhdeksän ensimmäisen kuukauden jälkeen lisälaskutusta palvelukäytön perusteella kertyy noin 11,5 miljoonaa euroa. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen osuus HUS-yhtymän vuoden 2024 alijäämän kattamiseen on samalta ajanjaksolta noin 4,3 miljoonaa euroa. Koko vuoden osalta sosiaali- ja terveystoimen toimintakulujen ylityspaine budjetoituun nähden asettunee noin 39,8 miljoonaan euroon.

Toimialan perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Itä-Uudenmaan sosiaali- ja terveystoimen perustehtävänä on tuottaa sosiaali- ja terveystoimen palvelut alueen asukkaille lakien, asetusten ja ohjeiden mukaisesti laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Sidosryhmien, kuten kuntien, järjestöjen ja yritysten kanssa tehtävä yhteistyö mahdollistaa asiakkaiden tarpeisiin vastaamiseen kokonaisvaltaisesti ja vaikuttavasti. HUS-yhtymä tuottaa erikoissairaanhoidon palvelut HUS-järjestämissopimuksen perusteella.

Itä-Uudenmaan sosiaali- ja terveystoimen tuottamien palvelujen saatavuus ja taso perustuu lainsäädäntöön ja palvelustrategiaan, palveluverkkoselvitykseen sekä tuottavuusohjelman painotuksiin. Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden toimeenpanon kehittämiskärjet määritellään vastuualueiden toimintasuunnitelmissa ja eri hankkeiden avulla.

Keväällä 2024 sosiaali- ja terveystoimen alaisuuteen on siirretty RRP-hankkeesta HyVä-digin toimintakokonaisuuden hallinnointi ja kehittäminen. Muutoksen tavoitteena on vakiinnuttaa digitaalisten palvelujen tarjonta kiinteäksi osaksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Samalla HyVä-digin palvelutarjontaa laajennetaan ja monipuolistetaan mm. sosiaalihuoltoon, suun terveydenhuoltoon sekä etäkuntoutukseen. Suun terveydenhuollon sekä mielenterveyspilottien aloitusta suunnitellaan loppuvuoteen 2024. Jatkossa digitaalisten palvelujen osuutta pyritään kasvattamaan myös ns. kivijalkapalveluissa.

Toimialan keskeiset tavoitteet toimintasuunnitelmakaudella 2024 - 2026

Sosiaali- ja terveystoimen palveluita kehitetään voimakkaasti vuonna 2024 tavoitteena laadukkaat ja riittävät palvelut, jotka saavutetaan helposti ja tuotetaan kustannustehokkaasti. Digitaalisia palveluita ja tietoa hyödynnetään palveluita tuottaessa. Palveluiden painopistettä siirretään raskeammista palveluista kohti ennaltaehkäiseviä palveluja. Palveluiden tuottamisessa reunaehdoja määrittää myös lainsäädännön eri henkilöstömitoitukset ja hoitoon pääsyn määrääjat.

Tuottavuusohjelman A-korin toimenpiteitä valmistellaan ja toteutetaan. Koska hyvinvointialueen taloudellinen tilanne on tiukka, on siirrytty tuottavuusohjelmassa myös B- ja C-korin toimenpiteiden valmisteluun. Nämä toimenpiteet joko rajoittavat palveluiden saatavuutta tai heikentävät palvelutasoa. Ikäihmisten tehostetun palveluasumisen peittävyysprosentin tavoite on määritelty 6 prosenttiin kun se on ollut 7,3 prosenttia. Tavoitteena on myös lisätä yhteisöllisen asumisen peittävyttä sekä lisätä kotiin annettavia palveluja. Monia palveluja on myös keskitetty isompien yksiköiden toteutettaviksi joko pysyvästi tai määräaikaista.

Tietyt tehostamistoimenpiteet edellyttävät myös yhteistoimintamenettelyjä. Toinen kierros yhteistoimintamenettelyjä on aloitettu 4.10.2024 ja päättyvät marraskuussa. Nämä sisältävät mahdollisesti mm. toimipisteiden lakkauttamisia ja henkilöstön irtisanomisia.

Keskeisenä tavoitteena pidetään myös tasokasta johtamista, joka on hallittua, läpinäkyvää ja ennustettavaa. Sosiaali- ja terveystoimen arvokkaimpana resurssina on henkilöstö, jonka saatavuudesta, osaamisesta ja jaksamisesta on pidettävä huolta.

Riskien arviointi

Suurimpina riskeinä Itä-Uudenmaan sosiaali- ja terveystoimen toiminnalle arvioidaan olevan rahoitus, henkilöstön saatavuus sekä raskaan muutosprosessin läpivieminen.

Rekrytointivaikeuksia on erityisesti hoito- ja hoiva-alan henkilöstöstä, lääkäreistä, sosiaalityöntekijöistä ja psykologeista. Puuttuva henkilöstö on osittain korvattu ostohenkilöstön voimin ja tämä aiheuttaa suuren taloudellisen riskin. Henkilöstön mitoitusta määrittää lainsäädäntö ja sen toteuttamista seurataan useammalta taholta tiiviisti. Vuokratyövoiman kustannukset ovat edelleen korkeat sosiaali- ja terveystaloudessa kolmannella vuosineljänneksellä, koska lomakausi edellytti sijaisia. Hoitajien vuokratyövoiman kilpailutukset astuvat voimaan syyskuussa ja tämä laskee 30–40 % vuokratyövoiman tuntiveloituksia. Tämä ei vielä tässä vuosineljänneksessä selkeästi näy, koska kilpailutukseen liittyvät sopimukset astuvat voimaan pienellä viiveellä.

Muutosjohtaminen edellyttää tässä tilanteessa todella paljon esihenkilöiltä. Lait edellyttävät, että tietyt palvelut on turvattava, mutta samalla on säästettävä. Palvelut on turvattava, vaikka on haasteellista rekrytoida henkilökuntaa. Samanaikaisesti on toteutettava palvelun tuottamisessa muutoksia, joita on kehitetty, jotta alueen asukkaat saavat tasavertaisesti palveluja. Tämä edellyttää esihenkilöiltä rohkeutta tuoda esiin säästötoimenpiteitä, mutta myös toimintatapamuutoksia, jotka edesauttavat kustannustehokasta toimintaa. Muutokset edellyttävät myös koko henkilökunnalta uusien toimintatapojen omaksumista sekä uusien asioiden opettelua. Tästä syystä sosiaali- ja terveystaloudessa on kiinnitetty erityisen paljon huomiota henkilökunnan jaksamisen ja työn tukemiseen.

Erikoissairaanhoidon ylittää jaksotetun talousarviokehityksen ajalla tammi - elokuu 14,3 miljoonalla (16,5 %). Tavoite siirtää palveluja ennaltaehkäisevämmiksi edellyttää myös resurssien siirtoa aikaisempaan vaiheeseen, ja mikäli raskaat palvelut edellyttävät lisää rahoitusta, on tämä pois painopisteen siirtämisestä kevyempään palveluun.

3.4.1 Sosiaali- ja terveystoimen johto

Sosiaali- ja terveystoimen johto Social- och hälsovårds ledning 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	-	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-557	-987	-544	55 %	-741	75 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-557	-987	-544	55 %	-741	75 %

Sosiaali- ja terveystoimen johdossa kolmannen vuosineljänneksen kulutoteuma on 55 % budjetoidusta. Koko vuoden ennusteen perusteella talousarvioylytystä ei ole syntymässä.

3.4.2 Perhe- ja sosiaalipalvelut

Perhe- ja sosiaalipalvelut Familje- och socialtjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-9/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	9 762	9 727	8 571	88 %	11 249	116 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-110 749	-108 752	-87 282	80 %	-119 286	110 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-100 986	-99 025	-78 711	79 %	-108 037	109 %

Perhe- ja sosiaalipalveluiden vastualueen toimintatuotot ovat tammi – syyskuussa 13 % ja -kulut 5 % talousarviota suuremmat. Tuottoja saavutettiin 1,3 miljoonaa euroa ja kuluja kertyi 5,7 miljoonaa euroa arvioitua enemmän. Toimintatuottotavoitteet saavutettiin lasten, nuorten ja perheiden; vammaispalveluiden ja mielenterveys-, päihde- ja asumispalveluiden tulosityksikössä, joskin edellä mainituissa myös toimintakulut ylittyivät, eikä toimintatuottojen ylitys riitä kompensoimaan tätä erotusta. Työikäisten sosiaalipalveluiden tulosityksikössä alittuivat niin toimintatuotot kuin -kulutkin.

Toimintakulujen ylitysennuste on vastualueella 10,5 miljoonaa euroa. Ylittyneiden toimintatuottojen ansiosta toimintakatteen ylitysennuste on 9,0 miljoonaa euroa. Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tulosityksikön ennustetaan ylittävän talousarvion miljoonalla eurolla ja vammaispalveluiden kahdeksalla miljoonalla eurolla. Työikäisten sosiaalipalveluiden tulosityksikön ennustetaan alittavan talousarvion puolella miljoonalla eurolla ja mielenterveys-, päihde- ja asumispalveluiden ennustetaan ylittävän talousarvion miljoonalla eurolla. Perhe- ja sosiaalipalveluissa on valmisteltu tuottavuusohjelman mukaisia toimenpiteitä, joita käynnistetään syksyn 2024 aikana. Toimenpiteet ovat oikeansuuntaisia ja tarkoituksenmukaisia, mutta säästövaikutukset näkyvät viiveellä ja osittain vasta tulevina vuosina.

Perhe- ja sosiaalipalveluiden henkilöstöbudjetista on syyskuun 2024 loppuun mennessä käytetty 69 %, eli 6 % talousarviota vähemmän, mikä selittyy rekrytointihaasteista johtuvilla täyttämättömillä vakansseilla ja johtaa vuokratyövoiman käytön myötä palveluostojen kasvuun.

Henkilöstökustannusten alittuminen lasten, nuorten ja perheiden palveluissa (11 %), työikäisten sosiaalipalveluissa (11 %) ja mielenterveys-, päihde- ja asumispalveluissa (21 %) selittyy tyhjen vakanssien muodossa ilmenevillä rekrytointivaikeuksilla, jotka johtavat palveluostojen kasvuun omaa henkilöstöä kalliimman vuokratyövoiman käytön myötä. Vuokratyön käyttö on merkittävintä lasten, nuorten ja perheiden palveluissa psykologiostoina ja vammaispalveluiden asumispalveluissa henkilöstömitoitusten täyttämiseksi. Täyttämättömillä vakansseilla on myös

epäsuora yhteys asiakaspalveluostojen kasvuun, kun omien resurssien riittämättömyyttä korvataan palveluiden ostamisella asiakkaalle muualta.

Palveluiden ostot ylittyvät ennusteen mukaan kaikissa vastuualueen tulosyksiköissä. Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa palveluiden ostot ylittyivät tammi-syyskuussa 2,3 miljoonaa euroa (15 %), vammaispalveluissa 6,1 miljoonaa euroa (29 %), työikäisten sosiaalipalveluissa 120 000 euroa (12 %) ja mielenterveys-, päihde- ja asumispalveluissa miljoona euroa (12 %). Yhteisinä selittävinä tekijöinä ovat asiakaspalveluostojen painoarvo ja niissä esiintyneet hinnankorotukset. Vaikka palveluiden ostot ylittivät talousarvion vastuualueen joka tulosyksikössä, kompensoivat henkilöstökustannusten, avustusten ja/tai aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden talousarvioalitukset pitkälti tätä lasten, nuorten ja perheiden; työikäisten sosiaalipalveluiden ja mielenterveys-, päihde- ja asumispalveluiden tulosyksiköissä.

Palveluiden ostoista 83 % on asiakaspalveluostoa toiselta hyvinvointialueelta tai muilta. Tammi-syyskuussa tehdyistä palveluostoista 37 miljoonaa 45 miljoonasta eurosta lukeutuu asiakaspalveluostoihin, 1,6 miljoonaa (3,5 %) koskee vuokratyöostoa ja loput 13 % kattavat kaiken muun oston. Asiakaspalveluostot ja vuokratyö kattavat täten yhdessä 87 % perhe- ja sosiaalipalveluiden palveluostoista ja 13 % (6 miljoonaa euroa) on kuluneen vuoden aikana kirjattu näiden ulkopuolisiin ostoisiin (mm. perhehoitajien ja tukihenkilöiden palkkioihin, palveluseleihin, asiantuntijapalveluihin, työnohjaukseen, vammaiskuljetuksiin ja laboratoriotutkimuksiin).

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tulosyksikön asiakaspalveluostoista 89 % on lastensuojelun asiakaspalveluostoa (10,3 milj. €), 10 % varhaisen tuen palveluiden asiakaspalveluostoa (1,2 milj. €) ja alle prosentti muiden toimintojen asiakaspalveluostoa. Lasten ja nuorten pahoinvointi on ilmeistä ja laitoshoidon kustannukset nousevat alati.

Vammaispalveluiden asiakaspalveluostoista 74 % kohdentuu asumispalveluihin (13,4 miljoonaa euroa) tammi-syyskuun ajanjaksolla ja mielenterveys-, päihde- ja asumispalveluissa vastaava luku on 88 % (6,2 miljoonaa euroa). Laitoshoidon kustannuksiltaan talousarviota kuormittavinta.

Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Sosiaalipalvelujen tavoitteena on edistää ja ylläpitää hyvinvointialueen asukkaiden toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta.

Perhe- ja sosiaalipalveluihin sisältyvät lasten, nuorten ja perheiden palvelut, vammaispalvelut, työikäisten palvelut sekä mielenterveys-, päihde- ja asumispalvelut. Vastuualueen tehtävät ovat pääasiassa lakisääteisiä.

Keskeiset tavoitteet ja palvelujen kehittäminen vuonna 2024

Koko vastuualueen painopisteenä vuonna 2024 on kehittää, tehostaa ja yhdenmukaistaa palveluita tuottavuusohjelman mukaisin toimenpitein. Sosiaalipalvelujen osalta valmistaudutaan myös Kanta-siirtymään, jonka mahdollistaa uusi asiakastietojärjestelmä. Tämä edellyttää sosiaalihuollon kirjaamisen kehittämistä sekä aktiivista osallistumista asiakastietojärjestelmän hankintaprosessiin ja käyttöönoton suunnitteluun.

Lapset, nuoret, perheet

Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa palvelujen tuottamiseen vaikuttavat rekrytointihaasteet erityisesti sosiaalityöntekijöiden ja psykologien kohdalla. Psykologeille myönnetyllä sitouttamispalkkiolla on ollut positiivisia vaikutuksia. Psykologitilanne on hieman parantunut, mutta koulupsykologeista on edelleen vajetta. Kuraattorien osalta lakisääteisessä mitoituksessa on pysytty (670 oppilasta).

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on käynnistetty elokuun aikana neuropsykiatrisesti oireilevien lasten hoidon- ja palveluketjun kehittämiseen nepsytiimi, jolla osaltaan pyritään vastaamaan lisääntyneeseen palvelutarpeeseen koulu- ja opiskeluhuollossa.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa on tietoisesti tehostettu oman arviointi- ja vastaanottolaitos Alva-talon käyttöä lastensuojelulain 38§:n mukaisissa sijoituksissa. Vastaanottolaitoksen täyttöastetta on pystytty vähitellen myös nostamaan ja kotiuttamisprosenttia tehostamaan kehittämistoimenpiteiden ansiosta.

Vuoden 2024 alussa siirrettiin vammaispalveluista omaishoitajille tarjottavien tuntiperusteisten vapaiden myöntäminen lapsiperheiden kotipalveluun, mikä on lisännyt kotipalvelun tarvetta lapsiperheissä Itä-Uudenmaan alueen lapsiperheissä. Kotipalvelupäätöksiä tehdään noin 85-95 kappaletta kuukaudessa.

Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärissä on tapahtunut hyvin pientä laskua tarkastelujaksolla. Huostaanotettujen lasten määrä on pysynyt samana. Lastensuojelulain mukaiset asiakasmitoitukset pysyvät pääsääntöisesti lakisääteisessä rajassa, ylityksiä voi tulla hetkellisesti johdettujen henkilöstön vaihtuvuudesta ja ne ovat lukumäärältään hyvin pieniä.

Henkilöstötilanne on asiakasohjauksessa ollut koko vuoden ajan haastava, erityisesti itäisellä alueella. Samoin lapsiperheiden virka-aikaisen päivystyksen tiimin henkilöstötilanne, erityisesti muodollisesti kelpoisten sosiaalityöntekijöiden osalta. Alkuarviointi- ja päivystystiimin vaikuttavuus on ollut tavoitteiden mukaista ja alkuarvioinnista ainoastaan 23,5 % on siirretty palvelutarpeen arviointiin ja loput on ohjattu esimerkiksi kolmannen sektorin palveluihin tai alkuarviointi itsessään on ollut riittävä interventio.

Työikäisten palvelut

Työikäisten palvelut jaetaan kahteen tulosalueeseen: mielenterveys- päihde- ja asumispalveluihin sekä työikäisten sosiaalipalveluihin.

Toteumat kaudella 1-9/2024 ovat pysyneet hyvin budjetissa molemmilla palvelualueilla. Lievä talousarvion alitus henkilöstömenoissa kompensoituu pitkälti ostopalvelujen ylityksillä, joissa asumispalvelut ja päihdehuollon laitospalvelut ovat suurimmat kokonaisuudet. Strategian mukaisesti asiakkaita pyritään siirtämään kevyempään palveluun aina kun se on mahdollista (esim. asumispalvelussa). Oma palvelutuotantoa kehittämällä on pyritty siirtämään painopistettä pois ostopalvelusta (esim. sosiaalinen kuntoutus). Päihdepalveluissa ostojen määrää hillitään omaa avokuntoutusta kehittämällä ja tämä toiminta on tarkoitus aloittaa 1.1.2025 alkaen. Aikuisten mielenterveyspalveluissa jonoja ei ole. Nuorten palvelussa on pyritty tehostamaan asiakasohjausta ja yhteistyömalleja sekä perustasolle että erikoissairaanhoidon suuntaan.

Toimeentulotukikustannuksissa on pysytty talousarviossa, mutta tietyt sosiaaliturvan leikkauksiin liittyvät kerrannaisilmiöt, kuten vuokravelat, ovat jo lähteneet kasvuun. Sosiaalityössä asiakasmäärät ovat pysyneet ennallaan. Kotoutumisen sosiaalityössä toimeentulotukikorvausten haku on saatu käyntiin, mikä näkyy tulopuolella.

Henkilöstötilanne tulosalueella on parantunut jonkin verran varsinkin sosiaalityöntekijöiden kohdalla verrattuna edelliseen kvartaaliin. Isona toiminnallisena muutoksena heinäkuussa työikäisten sosiaalipalvelujen yksiköitä (aikuissosiaalityö, taloussosiaalityö, kotoutumisen sosiaalityö, asumispalvelut) muutti uuteen yhteiseen toimitilaan WSOY-talolla. Muutolla haetaan jatkossa synergiaetuja ja yhteistyön tehostamista tulosalueen sisällä. Tilaratkaisujen kohdalla molemmilla tulosalueilla on toimintoja keskittämällä, liikkuvaa palvelua sekä digipalveluja entisestään lisäämällä tarkoitus pitää käytössä olevien tilojen käyttöaste mahdollisimman korkealla ja luopua kaikista turhista neliöistä.

Vammaispalvelut

Vammaispalveluiden monialaisten palvelujen kehittäminen ja yhdenmukaisten toimintatapojen vahvistaminen jatkuu edelleen. Yhtenäisten toimintamallien myötä alueellinen yhdenvertaisuus lisääntyy ja palveluita voidaan tuottaa edullisemmin.

Monialaisissa palveluissa on ollut haasteita sosiaalityöntekijöiden rekrytoinneissa. Yksi sosiaalityöntekijän virka on muutettu johtavan sosiaalityöntekijän viraksi. Toiseen johtavan sosiaalityöntekijän virkaan on saatu syyskuussa vakituinen työntekijä. Palveluvastaava on irtisanoutunut marraskuusta lähtien.

Kotiin annettavia palveluja tarkastellaan asiakaskohtaisesti tarpeen mukaan. Vammaispalveluissa otetaan loppuvuodesta käyttöön RaiCha-arviointijärjestelmä palvelutarpeen arviointiin. RaiCha yhdenmukaistaa palvelutarpeen arviointia ja toimii täydentävänä menetelmänä muiden arviointimenetelmien ohessa. RaiCha osallistaa asiakkaan oman tilanteensa arviointiin ja mahdollistaa yksilölliset palvelut kevyempään suuntaan eli kotiin annettavina. Asiantuntevan ja keskitetyn arvioinnin kautta kustannuksia saadaan hillittyä.

Oman tuotannon asumisen palveluihin ja päiväaikaisen toiminnan palvelutarpeen arviointiin otetaan käyttöön RAI-Id. Asiakkaiden toimintakyvyn arvioiminen tukee palvelujen kehittämistä asiakaslähtoisempään suuntaan. Yksiköiden toimintatapoja on edelleen yhdenmukaistettu ja tehostettu. Avoimina olleisiin ohjaajatoimiin on saatu lisättyä vakinaista henkilökuntaa, joten vuokratyövoiman käyttöä on voitu vähentää. Edelleen joudutaan kuitenkin käyttämään vuokratyövoimaa lyhyisiin sijaisuuksiin.

Kehitysvammapoliklinikan toimintaa laajennetaan ja vakiinnutetaan enemmän omana tuotettavana palveluna. Kehitysvammapoliklinikkaa on vahvistettu kuntoutusohjaajien ja muiden asiantuntijoiden toimintaa kehittämällä. Psykologien rekrytointi on ollut haastavaa, joten psykologipalveluja ei ole ollut tarjolla täysipainoisesti.

Kuljetuspalveluiden osalta tehdään tiivistä yhteistyötä ohjauskeskuksen (020202 Palvelut Oy). Asiakkailta tulleet palautteet käsitellään ohjauskeskuksen kanssa säännöllisesti. Palautteiden perusteella palvelua kehitetään. Yhteistyötä on lisätty myös kuljetusryttäjien suuntaan. Toimintakeskusten ryhmäkuljetukset on keskitetty ohjauskeskukselle, että kustannuksia saadaan yhtenäistettyä kuljetussopimusten mukaisiksi. Pukkilan ja Myrskylän kuljetuspalvelut on kilpailutettu ja ne siirtyvät ohjauskeskuksen välitettäväksi 1.11.2024. Omaishoidon tuen päätökset ja sopimukset on yhtenäistetty vahvistettujen toimintaohjeiden mukaisesti.

Ostopalvelujen laskujen kohdentuminen kustannuspaikoille on ollut haasteellista. Laskuja kohdennetaan oikeille kustannuspaikoille ja päätöksentekoa on tarkennettu, jotta saadaan oikea kokonaiskuva. Kustannuksia on pyritty hillitsemään palvelutarpeen arviointia tehostamalla ja asiakastyön linjauksia tarkentamalla.

Seurantamittarit

Strategisesti merkittävimpien mittareiden laatiminen on vielä kesken. Toistaiseksi käytössä olevat asiakastietojärjestelmät tuottavat puutteellisesti tietoa. THL mittaa vuosittain valtakunnallisesti tietoa ja mahdollistaa kansallisen seurantatiedon saamisen alueelle.

- lastensuojeluilmoitusten lukumäärä 1-9/2024, 2905
- lapsiperheiden kotipalvelun saajien määrä 1-9/2024, 605
- vammaispalveluissa kuljetuspalveluita saavien asiakkaiden määrä 1-9/2024, 1351
- työikäisten palveluissa toimeentulotuen saajien määrä 1-9/2024, 1208

3.4.3 Terveyspalvelut

Yhteiset terveyspalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%
Gemensamma hälsovårdstjänster	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%
1 000 €	2023	2024	1-9/2024		2024	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	6 230	6 355	5 039	79 %	6 582	104 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-206 622	-197 511	-151 076	76 %	-216 561	110 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-200 392	-191 156	-146 037	76 %	-209 979	110 %

Josta erikoissairaanhoito	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%
Varav specialiserad sjukvård	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%
1 000 €	2023	2024	1-9/2024		2024	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	-		-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-142 173	-135 746	-99 946	74 %	-148 542	109 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-142 173	-135 746	-99 946	74 %	-148 542	109 %

Terveyspalveluissa toimintatuotot ovat kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen jälkeen 5,7 % suuremmat kuin talousarvio. Rekrytointivaikeuksien vuoksi henkilökustannuksissa on säästöä 17,8 % talousarvioon nähden, mutta palveluiden ostot ovat sen sijaan 6,1 % budjetoitua suuremmat. Palveluiden ostoista vuokratyövoiman osuus on 7,2 %, jolla korvataan puuttuva oma henkilöstö. Myös aineet ja tarvikkeet ylittävät talousarvion syyskuun lopulla 12,7 %.

HUS-yhtymän kehyslaskutus ei ole vuonna 2024 vastannut toteutunutta palvelukäyttöä, joten yhdeksän ensimmäisen kuukauden palvelukäyttöön perustuvan ennusteen mukaan koko vuodelta kertyy lisälaskutusta noin 11,5 miljoonaa euroa. Arvio Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen osuus HUS-yhtymän vuoden 2024 alijäämän kattamiseen on samalta ajanjaksolta noin 4,3 miljoonaa euroa.

Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Yhteisten terveystalujen tulosityksiköt ovat terveysasemapalvelut, suun terveydenhuolto, terveyskeskussairaalapalvelut ja lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut. Vastuualueelle kuuluu myös erikoissairaanhoidon yhteistyö. Terveystalujen perustehtävänä on edistää ja ylläpitää väestön terveyttä sekä hyvinvointia. Perustana tälle ovat hyvin toimivat, koko väestön saatavilla olevat ehkäisevät, korjaavat ja kuntouttavat terveystalut.

Keskeiset tavoitteet ja palvelujen kehittäminen vuonna 2024

Yksi keskeinen tavoite on koko terveystalujen vastuualueella tuottavuusohjelman toteuttaminen ja sen lisäksi yhteisen potilastietojärjestelmän kilpailutuksen valmisteluun osallistuminen. Aluehallituksen päätöksen mukaisesti tuottavuusohjelman B- ja C-korin toimenpiteiden suunnittelutyö ja toimeenpano on käynnistynyt. Myrskylän ja Pukkilan suun terveydenhuolto on keskitetty vuoden 2024 loppuun asti Askolaan, samoin Myrskylän lääkärivastaanotot. Lapinjärven suun terveydenhuollon toiminta on myös keskitetty vuoden loppuun asti Loviisan toimipisteeseen. Vuokratyövoiman vähentämiseksi loppuvuonna on tehty suunnitelma.

Terveystalujen tavoitteena on turvata asiakkaille yhdenvertainen hoitoon pääsy sekä palvelujen saatavuus. Vuoden 2024 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana kiireettömään hoitoon on hoitotakuun asettamissa rajoissa eli 14 vuorokauden sisällä päässyt keskimäärin 86 % asiakkaista. Tammikuun lopussa otettiin Porvoon sosiaali- ja terveystalulla käyttöön Omatimi-malli, jolla yritetään vastata entistä paremmin hoitotakuun myötä kiristyneeseen hoitoon pääsyyn ja parantaa säännöllistä palvelua tarvitsevien palvelujen saatavuutta. Resurssipula on vaikuttanut mallin toteuttamiseen mutta malli on vakiintunut hyvin toimintaan. Tuottavuusohjelman tavoitteen mukaisesti mallin laajennusta niihin yksiköihin, jossa se ei vielä toimi, on aloitettu Sipooon. Tuottavuusohjelmassa mukana olevan keskitetyn hoitotarvikejakelun valmistelu on edennyt päätöksentekoon. Lääkäri- ja hoitajapulan palveluseteli on otettu käyttöön, mutta palveluntuottajia ei ole saatu. Lääkäri- ja hoitajapula on jatkunut keskeisellä ja itäisellä alueella mutta hoitajarekrytointi on onnistunut nyt selkeästi aiempaa paremmin. Vuokralääkäripalvelun hankinnan valmistelu on aloitettu. Keskeisen alueen uusi ylilääkäri on aloittanut virassaan.

Suun terveydenhuollon tavoitteena on turvata asiakkaille yhdenvertainen ja oikea-aikainen hoitoon pääsy. Hoitotakuu kiireettömään hoitoon on vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana toteutunut hyvin suun terveydenhuollossa. Hoitotakuun ulkopuolelle kuuluvan mutta kuitenkin lakisääteisen oikomishoidon seulonnan jono on kasvanut huolestuttavasti Sipooon ja Porvoon alueella resurssipulan takia. Vuoden alussa aloittanut koko alueen yhteinen ajanvaraus ja hoidontarpeen arviointi on lähtenyt hyvin käyntiin ja selkeyttänyt asiakkaiden yhteydenottoa erityisesti kiireellisissä yhteydenotoissa. Edelleen valmistellaan digitaalisten välineiden avulla käytettäviä suun terveydenhuollon palveluita otettavaksi osaksi HyVä-Digi sähköisiä sosiaali- ja terveystaluita. Tavoitteena on ollut myös tunnistaa paremmin moniammatillista yhteistyötä tarvitsevat asiakkaat. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi on aloitettu palvelutalojen ja osastojen henkilökunnan koulutukset. Tuottavuusohjelman mukaisesti Pop up –toiminnan laajentamisen suunnitelma on tehty ja toiminta alkanut. Palvelusetelin käyttöönotto suun terveydenhuollossa lähenee päätöksentekoa. Tulosityksikössä on edelleen tehty tiivistä yhteistyötä Careerian hammashoitajien koulutuksen kanssa ja nyt toimet ovat saatu täytettyä koko alueella niissä yksiköissä missä on vakituista henkilökuntaa jo valmiiksi. Suun terveydenhuollossa on erityisesti suuhygienistien työpanoksesta pulaa ja sitä on jouduttu edelleen ostamaan.

Terveyskeskussairaalapalveluissa tavoitteena on potilaiden hyvän hoidon lisäksi vastata mahdollisimman hyvin erikoissairaanhoidon tarpeeseen siirtää potilaita nopeasti perusterveydenhuollon osastoille. Vaikka osastot ovat ottaneet jatkuvasti potilaita myös ylipaikoille, erikoissairaanhoidon laskuttamat siirtoviivemaksut ovat syksyllä alkaneet kasvaa. Siirtoviivemaksut ovat kuitenkin edelleen edellisen vuoden samaan ajankohtaan verrattuna paljon matalammat. Tavoitteena tulosityksikössä on myös tuottavuusohjelman mukaisesti vähentää toimintamalleja muuttamalla vuodeosastopäiviä suhteessa väestöön. Osastojen paikkalukua ei ole vielä pystytty vähentämään, sillä osastopaikkojen käyttöaste on edelleen ollut korkea, eikä säästöä synny, jos osastopaikkojen vähentäminen johtaa siirtoviivemaksujen vielä suurempaan nousuun. Osastojen profilointi on kuitenkin aloitettu ja se on etenemässä kohti päätöksen tekoa. Meneillään on myös päivittäisjohtamisen muutos, jolla vapautetaan henkilökunnan aikaa enemmän potilastyöhön. Lisäksi osastojen kotiuttamisprosessia kehitetään parhaillaan yhdessä ikääntyneiden vastuualueen kanssa. Muistipoliklinikalla suunnitellaan uutena toimintana ruotsinkielisiä ensitietoiloja niille, jotka ovat saaneet vuoden sisällä muistidiagnoosin.

Tulosityksikkö on edelleen valmistautunut ottamaan ensi vuoden alusta vastaan palliatiivisen keskuksen. Liikkeenluovutussopimus HUS yhtymän kanssa on allekirjoitettu ja siirtovalmistelut etenevät hyvin. Terveyskeskussairaalapalveluissakin on ollut edelleen rekrytointihaasteita. Osastopaikkojen riittävän määrän auki pitämiseksi on jouduttu ostamaan hoitajavuokratyövoimaa mutta ei yhtä paljon kuin aiemmin. Avoinna oleviin toimiin on tullut aiempaa enemmän hakijoita ja osassa osastoja on kaikki toimet saatu täytettyä. Vastuulääkäripalveluiden kilpailutuksen hankinta on käynnistynyt.

Lääkinnällisen kuntoutuksen palveluiden päätavoitteena oli aloittaa vuoden alusta keskitetyn apuvälineyksikön toiminta, mutta toimitilojen löytäminen ja remontin suunnittelu vei oletettua enemmän aikaa. Apuvälinekeskuksen tilat on heinäkuussa luovutettu käyttäjälle ja keskisen alueen kotikuntoutus on jo muuttanut tiloihin. Keskisen alueen apuvälinepalvelu muuttaa 19.10. Tuottavuusohjelman tavoitteen mukaisesti on tarkoitus apuvälinekeskuksen toiminnan käynnistyttyä seuraavana vaiheena alkaa suunnitella alueellisen apuvälinetoiminnan aluksi osittaista keskittämistä uuteen yksikköön. Effector-järjestelmän käyttöönotto apuvälinetoiminnassa etenee syksyn aikana mahdollistaen yhä laajemman yhteistyön eri yksiköiden välillä. Tulosityksikön tavoitteena myös ollut koko alueen kattavan keskitetyn aikuisten kuntoutustyöryhmän sekä lasten kuntoutustyöryhmien suunnittelu on valmisteilla. Tuottavuusohjelmassa tavoitteena on kuntoutuksen lisääminen ja vahvistaminen kaikissa hyvinvointialueen palveluissa ja tämän toiminnan suunnittelutyö on alkanut osana kotiutusprosessin kehittämistä. Nivelrikon digihoitopolku on valmistunut yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa. Lisäksi puheterapian etäkuntoutusta suunnitellaan. Muissakin palveluissa kartoitetaan etäkuntoutusta vaihtoehtoisena tai täydentävänä palvelumuotona. Itäiseltä alueelta puuttuu psykologi- ja toimintaterapiapalvelut. Näitä palveluita on edelleen jouduttu ostamaan ostopalveluna.

Erikoissairaanhoido

Tuottavuusohjelman yhtenä toimenpiteenä on luoda erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteiset läheteiden ja palveluiden myöntökriteerit. Lähetekriteerit vuodeosastoille on laadittu yhdessä, mutta edelleen niiden muistamisessa on välillä haastetta. Hoidon porrastuksen kehittäminen ja hoitopolkujen kuvaaminen on edennyt osana tuottavuusohjelmaa. Hyvinvointialueen edustaja on esimerkiksi osallistunut lasten hoidon ja psykososiaalisen tuen porrastuksen ryhmän toimintaan. Samoin selkäydinvammaisten hoidon järjestämisen työryhmä on aloittanut hoitoketjun kuvaamisen kuten myös kivunhoidon ja sepelvaltimotaudin palveluketju-kuvauksen työryhmät. Ohjausryhmänä hoitopolkujen päivittämiselle toimii erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteiset segmentti työryhmät, joiden toimintaan on osallistuttu aktiivisesti. Muuttuneet käytännöt apuvälineiden lainaamisessa Porvoon sairaalassa ovat vaikuttaneet hyvinvointialueen toimintaan vain vähän. Palliatiivisen yksikön toimintojen liikkeenluovutuksen valmistelu etenee suunnitellusti eri työryhmissä. Neuvottelut Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa sopimuksesta ovat edelleen kesken.

Seurantamittarit

Kiireettömään hoitoon vastaanottopalveluissa on 14 vrk:n sisällä päässyt 86 % asiakkaista (2023 k.a. 86 %)

T3 jonotusaika lääkärille on seurantajakson aikana ollut keskimäärin noin 18,5 päivää, hammaslääkärille 66 päivää ja suuhygienistille 65 päivää. Hoitajien T3 jonotusaika on ollut noin 8,5 päivää.

Hoidon jatkuvuus (COCI) perusterveydenhuollon avosairaanhoidossa on seurantajaksolla hoitajilla vähän laskenut alkuvuodesta (0,16) ja lääkäreillä pysynyt samana (0,36).

Seurantakaudella siirtoviivemaksujen määrä on lähtenyt kasvuun mutta kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana siirtoviiveitä ehti tulla yhteensä vain 22 kpl, kun se viime vuonna samana aikana oli 430 kpl.

3.4.4 Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden palvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%
Tjänster för äldre	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%
1 000 €	2023	2024	1-9/2024		2024	
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	17 486	15 655	13 555	87 %	18 046	115 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-93 549	-88 112	-74 499	85 %	-98 616	112 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-76 063	-72 457	-60 944	84 %	-80 570	111 %

Ikääntyneiden palveluissa toimintatuotot ovat 15,4 % suuremmat kuin budjetoidut tuotot. Rekrytointivaikeuksien vuoksi henkilöstökuluissa on säästöä noin 9,6 % budjettiin nähden, mutta palveluiden ostoissa budjetti ylittyy 38,6 %. Palveluiden ostoissa isoimmat ylitykset ovat asiakaspalveluostoissa ja vuokratyövoimassa, joka osittain korvaa oman henkilöstön vajetta. Aineet ja tarvikkeet ovat 2 % budjetoitua suuremmat.

Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Ikääntyneiden vastuualue koostuu kolmesta tulosityksiköstä: kotona asumista tukevat palvelut, kotihoitopalvelu ja asumispalvelut. Ikääntyneiden palvelujen järjestämisen lähtökohtana on tukea kotona asumista ja omatoimista suoriutumista. Ennaltaehkäisevien, hyvinvointia ja kuntoutumista edistäviä palvelujen tavoitteena on tukea asiakkaita yksilölliseen, aktiiviseen ja turvalliseen arkeen.

Kotona asumista tukevien palveluiden tavoitteena on ennaltaehkäisevien palveluiden avulla tukea asukkaiden omatoimisuutta. Asiakasohjauksen, palvelutarpeen arvioinnin ja gerontologisen sosiaalityön lisäksi palveluihin kuuluu eri tukipalvelut. Kotihoitopalvelujen lähtökohtana on asiakkaan kotona-asumisen tukeminen oikea-aikaisilla ja tarpeenmukaisilla palveluilla. Asumispalvelut sisältävät ympärivuorokautisen palveluasumisen lisäksi perhehoidon palvelut ja yhteisöllistä asumista.

Keskeiset tavoitteet ja palvelujen kehittäminen vuonna 2024

Kotona asumista tukevissa palveluissa aloitti 1.1.2024 toimintansa keskitetty ohjaus ja neuvonta sekä viranomaislinja, jotka palvelevat arkisin puhelimitse sekä sähköpostitse kaikkia alueen ikääntyneitä asukkaita ja ammattilaisia. Ohjauksen ja neuvonnan tavoitteena on tarjota asiakkaille ja heidän läheisilleen alueellisesti tasalaatuista ja laadukasta palvelua sekä sujuvoittaa yhteistyötä eri ammattilaisten kesken. Ohjaukseen ja neuvontaan on tullut yhteydenottoja tammi-syyskuun aikana yhteensä 4 366, joista 16% (686) on johtanut tarkempaan palvelutarpeen arviointiin. Viranomaislinjaa tulleita yhteydenottoja on ollut samaisena ajanjaksona 5 073, joista kiireellisiä yhteydenottoja on ollut 7% (332).

Asiakasohjauksen prosesseja on uudistettu ja selkeytetty vastaamaan alueen ikääntyneiden asukkaiden tarpeisiin. Vaativan sosiaali-ohjauksen roolia on vahvistettu gerontologisen sosiaalityön rinnalle mutta haasteena on ollut pätevien sosiaalityöntekijöiden rekrytointi. Asiakasohjauksen työntekijäresurssia on alkuvuodesta lisätty neljällä (4) asiakasohjaajan viralla vastaamaan ikääntyneiden väestön kasvuun alueella. Esihenkilöresurssia on vahvistettu ja ikääntyneiden asiakasohjauksessa on toiminut kaksi (2) esihenkilöä elokuun alusta alkaen. Esihenkilöresurssin vahvistamisella pyritään selkeyttämään toimintoja ja tukemaan kotona asumisen tuen palveluita ja henkilöstöä paremmin.

Kotona asumisen tuen palvelualueelle perustettiin valtiontuella rahoitettu määräaikainen koordinaattorin toimi 1.4.2024 alkaen. Koordinaattorin tehtävänä on muodostaa käsitys alueellisesta tukipalveluiden tarpeesta, tuottamistavasta ja kustannuksista sekä löytää ratkaisuja ikääntyneen osallistavan ja turvallisen arjen tueksi.

Sosiaalihuoltolaki sekä laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalouksista määrittelevät yhdessä omatyöntekijyyden iäkkäiden palveluissa. Omahoitaja- ja omatyöntekijämallia on kehitetty kaikkien ikääntyneiden tulosityksikköjen yhteistyönä. Mallia on kehitetty kiinnittämällä erityistä huomiota asiakkaan palveluketjun sujuvuuteen sekä henkilöstöresurssien tehokkaaseen ja taloudelliseen kohdentamiseen. Jokaiselle ikääntyneiden palveluiden asiakkaalle on nimetty omatyöntekijä asiakasohjauksesta sekä omahoitaja palvelualueelta.

Kotihoidossa on jatkettu yhtenäisten toimintamallien kehittämistä alueella. Lääkeautomaattien käyttöä on lisätty koko alueella. Lääkeautomaattien laajemman käyttöönoton avulla on asiakkaiden osallisuus lisääntynyt. Kustannussäästöjä on syntynyt, kun kotihoidon käyntejä on voitu kohdentaa asiakasryhmiin, joissa suurempi palveluntarve ja toisaalta vähentää niitä käyntejä, joissa asiakkaan turvallinen lääkehoito voitiin toteuttaa lääkeautomaatin avulla. Alkuvuonna lääkeautomaatteja oli käytössä 73 ja syyskuussa 210 kappaletta.

Kotihoidon keskitetyt palvelut -yksikkö aloitti toimintansa syyskuussa. Yksikköön keskitettiin kotihoidon digitaaliset palvelut (lääkeautomaatit ja etähoiva) sekä arviointitiimitoiminta. Etähoivapalvelut kilpailutettiin alkuvuodesta ja uudet laitteet otettiin käyttöön ennen kesää. Etähoivalaitteita oli syyskuussa käytössä 56 asiakkaalla. Arviointitiimitoimintaa on kehitetty ja laajennettu toimintaa koko hyvinvointialueelle.

Kotihoidon leasingautojen hankinta ja huollon koordinointi siirtyi Itä-Uudenmaan pelastuslaitokselle alkuvuodesta. Tämä on vapauttanut kotihoidon henkilöstöresurssia asiakastyöhön.

Kotihoidon rekryointihaasteet ovat jatkuneet. Syyskuussa sairaanhoitajien avoimia toimia oli 4 (10,53%) ja lähihoitajan toimia 43 (22,16%). Kesälomakauden suunnittelussa hyödynnettiin koko kesälomakausi touko-syyskuu, jolla turvattiin tasainen henkilöstöresurssi koko kesälomakaudelle ja pienempi kesälomasijaisten tarve. Henkilöstöpuutteita on jouduttu korvaamaan vuokrahoitajilla.

Asumispalveluissa on jatkettu yhtenäisten toimintamallien kehittämistä alueella. Erityisesti on panostettu kriisi- sekä lyhytaikaishoidon asiakkaiden tunnistamiseen sekä hoitopolun selkeyttämiseen.

Hyvinvointialueen laitoshoidon yksikön Sateenkaaren toiminta muuttui 1.1.2024 sosiaalihuollon laitoshoidon yksiköstä lyhytaikaishoidon yksiköksi. Muutoksella vastataan jatkokuntoutus- ja lyhytaikaishoidon tarpeen kasvuun hyvinvointialueella. Yksikön uuden toimintamallin jalkauttamistyö jatkuu koko vuoden. Yksikön kuntoutustoimintaa vahvistettiin yhdellä fysioterapeutin työpanoksella. Sateenkaaren toiminnan muutoksella Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ympärivuorokautisen palveluasumisen omatuotannosta väheneni 32 paikkaa.

Syyskuussa alkoi perhehoitajien valmennuksen tavoitteena lisätä perhehoitajien määrää alueella. Perhehoitajien työnkuvaa on kehitetty ja tietämystä perhehoidon toimintamallista on aktiivisesti edistetty. Kiertävien perhehoitajien asiakaskäyntimäärät ovat olleet kasvaneet tasaisesti koko vuoden; tammikuussa 28 käyntiä ja syyskuussa 77. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen yhteinen perhehoidon toimintaohje hyväksyttiin kesäkuussa.

Muutosohjelman tavoitetta palvelurakenteen keventämisestä on alettu edistämään kartoittamalla ympärivuorokautisen palveluasumisen nykytilaa ja mahdollisuuksista lisätä yhteisöllisen asumisen paikkoja omassa tuotannossa. Selvitys on sisältänyt analyysiä omatuotannon kustannuksista ja asiakasrakenteesta. Lisäksi kuntouttavan päivätoiminnan sisällön, kohderyhmän sekä toiminnan laajentamisen kehittämistarve on tunnistettu.

Ympärivuorokautisen palveluasumisen sekä yhteisöllisen asumisen kilpailutuksia on valmisteltu keväästä alkaen työstämällä palvelukuvauksia.

Vuoden alusta asumispalveluiden henkilöstömäärä lisääntyi viidellä (5) tiimivastaavan, neljällä (4) lähihoitajan ja yhdellä (1) hoiva-avustajan toimella.

Asumispalveluissa henkilöstön rekrytointi on parantunut alkuvuodesta. Sairaanhoidtajien, lähihoitajien ja hoiva-avustajien avoimien toimien määrä on laskenut tammikuusta syyskuuhun 17,3 %.

Hallituksen esityksen mukaan iäkkäiden ympärivuorokautisen hoivan toimintayksiköissä henkilöstön vähimmäismitoitus olisi vuoden 2025 alusta lähtien pysyvästi 0,6 työntekijää asiakasta kohden. Valmistelutyö mitoituksen vähentämiseksi on aloitettu. Muutoksen toteutuessa ympärivuorokautisen asumispalveluiden henkilöstövähennys olisi 36 hoitajaa.

Ikääntyneiden palveluja kehitetään Suomen kestävän kasvun ohjelman RRP –hankkeessa. Investointi 1 sisältää perustason sosiaali- ja terveystyöpalvelujen toimintamallien kehittämistä, johon kuuluvat kotihoidon arviointitiimin sekä ikääntyneiden psykososiaalisen tuen kehittäminen. Arviointitiimin osalta tavoitteena on yhdenvertaiset ja tasalaatuiset palvelut, yhtenäiset käytännöt ja alueellinen malli Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella. Toiminnan prosessi on kuvattu ja loppuvuodesta työstetään arviointitiimin sisäiset tehtävät.

Ikääntyneiden psykososiaalisen tuen kehittämisen tavoitteena on koulutusten avulla vahvistaa ikääntyneiden palveluiden henkilöstön osaamista ja puheeksi oton taitoja mielenterveyden, päihteiden käytön, ongelmapelaamisen ja lähisuhdeväkivaltaan liittyvissä ilmiöissä. Aiheeseen liittyvät henkilöstön koulutukset ovat alkaneet syyskuussa.

Etsivää vanhustyötä on aloitettu kehittämään kartoittamalla mahdollisia kolmannen sektorin kumppaneita. Loppuvuodesta järjestetään yhteisiä työpajoja hyvinvointialueen, kuntien ja kolmannen sektorin ikääntyneitä kohtaaville toimijoille. Tilaisuuksien tarkoitus on tiedon ja ymmärryksen vahvistaminen etsivästä vanhustyöstä sekä ikääntyneiden psykososiaalisesta tukemisesta. Omais- ja perhehoitajien yhdeksän kerran valmennuskokonaisuus käynnistyi syyskuussa.

Seurantamittarit

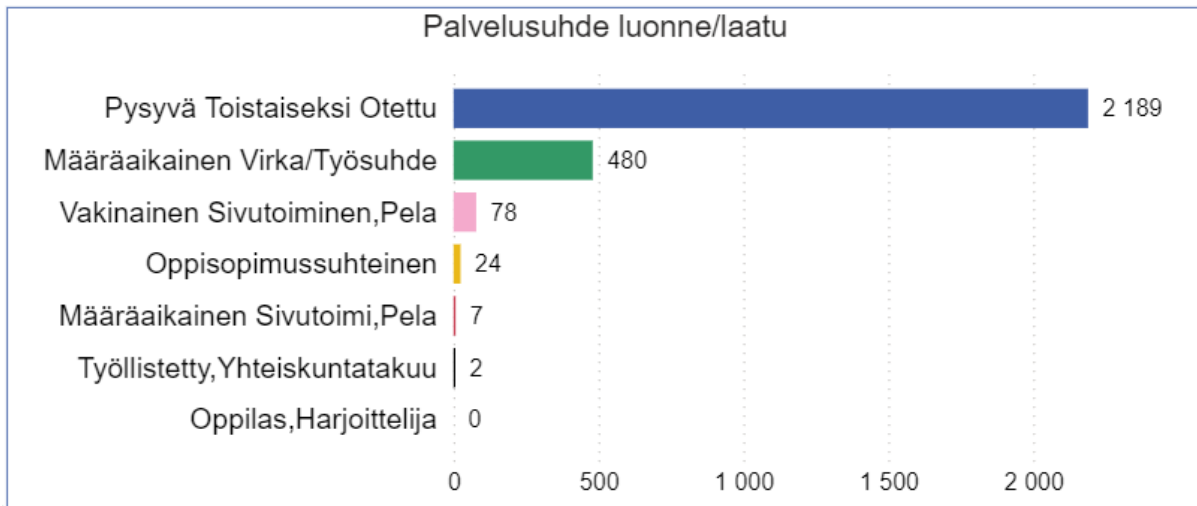
Ympärivuorokautisen palveluasumisen 75 vuotta täyttäneiden osuus 7,29 %

Säännöllisen kotihoidon piirissä syyskuussa olleet 75 vuotta täyttäneet %-osuus 8,9

Omaishoidon tuen piirissä syyskuussa olleet 75 vuotta täyttäneet %-osuus 3,11

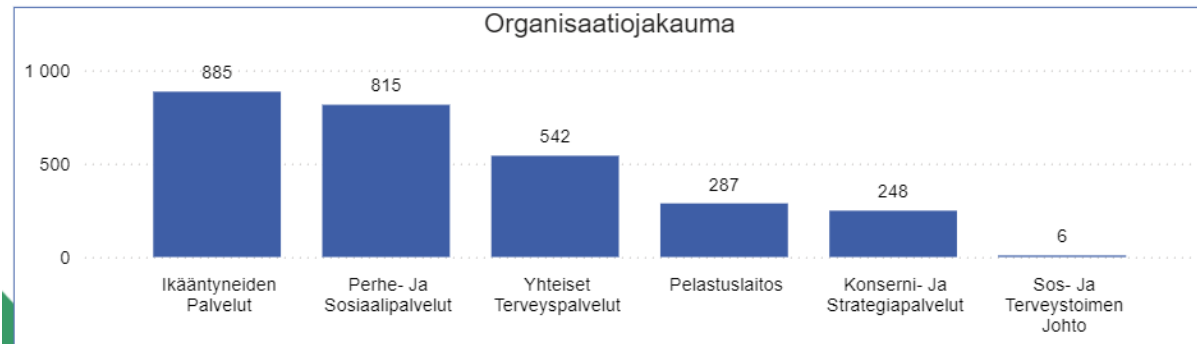
4 Henkilöstö

Elo – syyskuun vaihteessa Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen henkilöstömäärä on 2 777. Heistä vakituisessa palvelussuhteessa on 2 189 henkilöä.

Palvelussuhteista 82,43 % on työsopimussuhteisia ja 17,57 % virkasuhteisia. Henkilöstöstä 71,72 % on äidinkieleltään suomenkielisiä ja 28,28 % ruotsinkielisiä. Ammattinimikkeittäin eniten on lähihoitajia (702 henkilöä), ohjaajia (307 henkilöä) ja sairaanhoitajia (189 henkilöä).

Eniten henkilöstä työskentelee ikääntyneiden palveluiden vastuualueella.

Vakituisen henkilöstön vaihtuvuus on kasvanut edelliseen osavuosisikatsaukseen verrattuna. Kesäkuun tilanteessa vaihtuvuus oli noin 4 %. Syyskuun tilanteessa vaihtuvuus on 6,7 %. Alkaneita ja päättyneitä palvelussuhteita on eniten lähihoitajan, ohjaajan ja sairaanhoitajan nimikkeissä. Päättyneitä palvelussuhteita on eniten ikääntyneiden palveluissa (68 kpl), perhe- ja sosiaalipalveluissa (60 kpl) sekä yhteisissä terveyspalveluissa (42 kpl).

Henkilöstön saatavuus on hieman helpottunut edellisvuoteen verrattuna. Hakemusten määrä on keskimäärin 8,46 per rekrytointi-ilmoitus. Vuonna 2023 työhakemuksia oli keskimäärin 6,5 per hakuilmoitus. Myös rekrytointi-ilmoitusten määrä on kasvanut edellisvuodesta. Vuonna 2023 niitä oli 353 kpl, ja vuoden 2024 tammi-syyskuussa niiden lukumäärä on ollut 543 kpl.